

The First
Provincial Allameh Helli Festival
February 2011 - Tehran Province

ویژه

اولین
جشنواره علامه حلج (ره) استانی
استان تهران - بهمن ۸۹

همایش تجلیل از آثار پژوهشی برتر اولین جشنواره استانی علامه حلج (ره) استان تهران

زمان: چهارشنبه ۲۷ بهمن ماه ۸۹ ساعت ۸/۳۰ الی ۱۱/۱۵
مکان: میمنه سیتی بلوار ارتش دانشگاه پیام نور

استان تهران

۱۳۸۹
۱۴۳۲
۲۰۱۱

جشنواره علامه حلج

مرکز استانی اداره کل آموزش و پرورش
تهران

مرکز استانی اداره کل آموزش و پرورش
تهران

استان تهران

(ره)

علامه

یا صحرای الزمان

دلها همه تنگ‌توست آقا، برگرد ...

بوی ظهور در شامه ی جهان پیچیده است. صدای گام های
کسی که آمدنی است در گوش گیتی طنین افکنده است. آینه ها
تمام قد، به صیقل زنگارهای خویش ایستاده اند. نرگس ها
طلایه دار لشگر انتظارند و ظهور فرزند عشق و مهربانی را
لحظه می‌شمرند.

سروها بی قرار سرک می کشند و خط افق را پیوسته دوره می کنند.
بیدها کمرهای خمیده از انتظار خویش را راست می کنند تا بلکه اولین طلایه های فرج را بتوانند دید. آنان
که الفبای ظهور نخوانده اند، گمان می برند که فرو ریختن بنای الحاد شرق، کاخ شرک غرب را محکم
می کند، غافل که این زلزله با تمام استکبار در آویخته است و شرق و غرب را نمی شناسد. این زلزله
بناست که سدهای ستم را بشکند، دره های فاصله را پر کند و برج و باروی علو و استکبار را از میان بردارد.
آری، تا درخت انتظار کهنه نشود، میوه ی فرج نمی روید و اکنون عطش ظهور، لبهای همه ی مظلومین
جهان را کویری کرده است.

اما.....

اما این لحظه های آخر انتظار، همیشه سخت می گذرد. این ثانیه های مشرف به ظهور چه کندتر عبور
می کنند. و ... سخت و شیرین یعنی همین. یعنی در آستانه ایستادن معشوق.
خداوند، این چشمان خسته مان را به ظهور عزیزش و عزیزمان روشن کند، ان شاء الله.

- مقدمه..... ۱
- زندگی نامه علامه حلی (ره)..... ۲
- گزارشی از دبیر نخستین جشنواره علامه حلی (ره) استان تهران / حجت الاسلام جعفر سماوات..... ۹
- مصاحبه با دبیر علمی جشنواره / حجت الاسلام و المسلمین حجامی..... ۱۱
- آمار تحلیلی و نمودارها..... ۱۴
- مصاحبه با سرکار خانم راستی / مدیر منطقه یک حوزه های علمیه خواهران استان تهران..... ۱۹
- منتخبین جشنواره:
- برگزیدگان..... ۲۲
- شایستگان تقدیر..... ۲۴
- اساتید:
- مصطفی احمدی / معاونت پژوهش مدرسه علمیه خاتم الاوصیاء (عج)..... ۲۸
- عذرا خلیلی / معاونت پژوهشی مدرسه علمیه کریمه اهل بیت (علیهم السلام)..... ۳۱
- فاطمه واسعی / معاونت پژوهش مدرسه علمیه فاطمه الزهرا (س) (پونک)..... ۳۳
- پژوهشگران:
- ایمان زالبولی / طلبه پایه دوم مدرسه علمیه خاتم الاوصیاء (عج)..... ۳۶
- مهدی عامری شهبازی / طلبه مدرسه علمیه خاتم الاوصیاء (عج)..... ۳۸
- علیرضا محصولی / طلبه پایه پنجم مدرسه علمیه حضرت عبدالعظیم (ری)..... ۴۰
- سروش محمد صادق / طلبه پایه ششم مدرسه علمیه حضرت عبدالعظیم (ری)..... ۴۳
- مصاحبه با حجت الاسلام و المسلمین عماد / معاون پژوهش مرکز مدیریت حوزه های علمیه سراسر کشور..... ۴۵
- مصاحبه با حجت الاسلام و المسلمین مجتبی گودرزی / دبیر سومین جشنواره سراسری علامه حلی (ره)..... ۴۶
- مصاحبه با علی رضا کلانی / معاون پژوهش مدرسه علمیه امام صادق (ع) دماوند..... ۴۷
- مصاحبه با حجت الاسلام و المسلمین جعفر سماوات / معاونت پژوهش مرکز مدیریت حوزه های علمیه استان تهران..... ۴۹
- مصاحبه با سرکار خانم ازقندی / معاون محتوایی منطقه یک حوزه های علمیه خواهران استان تهران..... ۵۱
- ارزیابی تفصیلی آثار پژوهشی جشنواره استانی علامه حلی (ره)..... ۵۲

The First
Provincial Allameh Helli Festival
February 2011 - Tehran Province

ویژه

اولین
جشنواره علامه خلی (ره) استانی
استان تهران - بهمن ۸۹

جشنواره علامه خلی

مقدمه

وضعیت دانش و پژوهش در عصر حاضر با گذشته، تفاوت بسیار دارد این تفاوت نه تنها در گستره ی دانش و رشد روز افزون اطلاعات، بلکه در جایگاه و نقش علوم در زوایای زندگی بشری است. امروزه پیوند میان علم و زندگی چنان است که حتی دانش های نظری، همچون ریاضیات، منطق و فلسفه، نیز از جنبه کاربردی و ابزاری مورد مطالعه قرار می گیرند. البته این نگاه گاه به افراط می گراید و برخی نسبت به علوم نظری و عالی- در مقابل علوم آلی- به دیده تردید می نگرند اما اصل این سخن که دانش و معرفت باید دست کم در یکی از حوزه های حیات بشری به کار آید و راه زندگی آگاهانه و عارفانه را بر انسان بگشاید، پسندیده و پذیرفتنی است. علوم در جهان امروز از یک جنبه دیگر نیز با گذشته فرق دارد. به دلیل گسترش پر شتاب دانش بشری، به تدریج پاره های علوم از یکدیگر جدا شده اند و هر کدام به راه خویش می روند و گروهی را به خود مشغول می دارند. وجود گرایش های مختلف علمی از آنجا که سبب تمرکز و توسعه روز افزون دانش می شود، امری پذیرفتنی و خواستنی است.

امروزه یکی از راه های گسترش دانش و پژوهش برگزاری جشنواره هایی با شالوده پژوهش همچون جشنواره علامه حلی است که در ترغیب طلاب جوان کشور به پژوهش نقش بسیاری ایفا می کند. جشنواره علامه حلی در سال ۱۳۸۷ برای اولین بار در کشور اسلامی ایران برگزار شد که در نوع خود قابل تحسین بود. سال دوم این جشنواره با استقبال بیشتری روبرو شد اما به اعتقاد کارشناسان، هنوز هم جای رشد باقی بود و امسال به پاس تلاش های بی شائبه مرکز مدیریت حوزه های علمیه استقبال بی نظیری از این جشنواره شد که امید است هر سال بیشتر از سال قبل شاهد شکوفایی استعداد های طلاب جوان کشور با ارزیابی قلم های پرتوانشان باشیم. گفتنی است جشنواره علامه حلی امسال برای اولین بار در دو مرحله به صورت استانی و کشوری برگزار می شود.

با سپاس فراوان از دست اندرکاران محترم این جشنواره امید است جشنواره های بعدی را در حضور مولا و سرورمان حضرت صاحب الزمان (عج)، ظرف ناتمام علوم برگزار کنیم.

طلیعه

برگهای زرین حیات علامه حلی با تعهد و صداقت مزین و با تار و پودی از اخلاص و محبت شیرازه گردیده است. مرزبان بیداری که فقه شیعه و معارف اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام را در سایه سار ولایت پاسداری کرد و فقاقت را با درفش ولایت برافراشت.

باشد که با دقت و مطالعه در زندگی این ستاره درخشان روح بلند، ایمان، لوح دانش و فضیلت‌های معنوی و تقوای او را نظاره کنیم و در پرتو معرفت، هنر، تعهد و اخلاصش، نبض حرکت دانشها و تحصیلات خویش را تنظیم نماییم و با شیوه برخورد با رخدادها و فراز و نشیب حوادث روزگار آشنا شویم.

ولادت و خاندان

چنانکه نقل است مولای متقیان علی علیه السلام در مسیر حرکت از کوفه به صفین بر تپه های بابل روی تل بزرگی ایستاد و اشاره به بیشه و نیزاری نمود و این سخن را فرمود: اینجا شهری است و چه شهری! اصبع بن نباته از یاران نزدیک حضرت عرض کرد: یا امیرالمومنین! می بینم از وجود شهری در اینجا سخن می گویی، آیا در اینجا شهری بود و اکنون آثار آن از بین رفته است؟

از ایوان طلای امیرالمومنین علیه السلام دری به رواق علوی گشوده است. پس از ورود به سمت راست، حجره ای کوچک دارای پنجره فولادی، مخصوص قبر شریف علامه حلی است. زائرین بارگاه علوی در مقابل این حجره توقفی کرده، مرقد شریفش را زیارت می کنند و از روح بلندش مدد می جویند.

فرمود: نه! ولی در اینجا شهری به وجود می آید که آن را «حله سیفیه» می گویند و مردی از تیره بنی اسد آن را بنا می کند و از این شهر مردمی پاک سرشت و مطهر پدید می آیند که در پیشگاه خداوند مقرب و مستجاب الدعوه می شوند.

در شب ۲۹ رمضان ۶۴۸ ق. در این شهر فرزندی از خاندانی پاک سرشت ولادت یافت که از مقربان درگاه باری تعالی قرار گرفت. نامش حسن و معروف به آیه الله علامه حلی است. مادرش بانویی نیکوکار و عقیف، دختر حسن بن یحیی بن حسن حلی خواهر محقق حلی است و پدرش شیخ یوسف سدیدالدین

از دانشمندان و فقهای عصر خویش در شهر فقاہت حله است . علامه حلی از طرف پدر به "آل مطهر" پیوند می خورد که خاندانی مقدس و بزرگ و همه اهل دانش و فضیلت و تقوا بودند. از آنها آثار و نوشته های گرانقدر به یادگار مانده که تا به امروز و در امتداد تاریخ مورد استفاده دانش پژوهان قرار گرفته است . آل مطهر به قبیله بنی اسد که بزرگترین قبیله عرب در شهر حله است پیوند می خوردند که مدت زمانی حکومت و سیادت از آنها بود.

آغاز تحصیل

منزل شیخ سدیدالدین که سرشار از کرامت و تقواست ، کودکی را در خود جای داده که مایه افتخار آن است . حسن فرزند شیخ گرچه هنوز از عمرش چند سالی بیش نگذشته ، با راهنمایی دلسوزانه پدرش برای فراگیری قرآن مجید به مکتب خانه رفت و با تلاش و پیگیری مداوم و هوش و استعداد خدادادی که داشت در زمان کوتاه خواندن قرآن را بخوبی یاد گرفت .

فرزند شیخ نوشتن را در مکتب خانه آموخت ولی به این مقدار راضی نشد. از این رو نزد معلم خصوصی خد رفت و در محضر شخصی به نام «محرم» با تلاش و جدیت فراوان در اندک زمان نوشتن را بخوبی فرا گرفت .

حسن بن یوسف پس از آموختن کتاب وحی و خط، کم کم آمادگی فراگیری دانشها را در خود تقویت نمود و در مراحل اولیه تحصیل مقدمات و مبادی علوم را در محضر پدر فاضل و فقیه خود آموخت و به سبب کسب این همه فضیلتها و نیکیها در سنین کودکی به لقب «جمال الدین» (زینت و زیبایی دین) در بین خانواده و دانشمندان مشهور گشت .

درخشش

جمال الدین حسن ، ستاره پر فروغ «آل مطهر» و شهر فقاہت حله هنوز مدت زمانی از تحصیلش نگذشته بود که با ذوق سرشار خدادادی و علاقه وافر، به تمام دانشهای بشری مانند فقه و حدیث ، کلام و فلسفه ، اصول فقه ، منطق ، ریاضیات و هندسه مسلح گردید و تجربه لازم را به دست آورد. آوازه فضل و دانش

آوازه فضل و دانش وی به سرعت در سزرمین حله و دیگر شهرها پیچید و در مجالس درس و محیط فرهنگی نام مقدسش را به نیکی و احترام یاد می کردند و «علامه» اش می خواندند. علامه حلی در شهر حله حوزه درس تشکیل داد و علاقه مندان و تشنه کلمان معارف و علوم اهل بیت علیهم السلام از گوشه و کنار جذب آن شدند و از دریای بی کرانش سیراب گشتند. یکی از دانشمندان می گوید: علامه حلی نظیری ندارد نه پیش از زمان خودش نه بعد از آن. کسی که در مجلس درس او پانصد مجتهد تربیت شد.

از جمله فرزندان و ستارگانی که در محضرش زانو زدند و از انقاس پاک و مکتب پر بار فقهی، کلامی و روح بلندش بهره ها بردند از دست مبارکش به دریافت اجازه نامه اجتهادی و نقل حدیث مقتدر شدند اینان بودند:

فرزند عزیز و نابغه اش محمد بن حسن بن یوسف حلی معروف به "فخر المحققین" (۶۲۸ - ۷۷۱ ق)، سید عمیدالدین عبدالمطلب و سید ضیا الدین عبدالله حسینی اعرجی حلی (خواهرزادگان علامه حلی) تاج الدین سید محمد بن قاسم حسینی معروف به "ابن معیه" (متوفی ۷۷۶ ق)، رضی الدین ابوالحسن علی بن احمد حلی (متوفی ۷۵۷ ق)، قطب الدین رازی (متوفی ۷۷۶ ق)، سید نجم الدین مهنا بن سنان مدنی، تاج الدین محمود بن مولا، تقی الدین ابراهیم بن حسین آملی و محمد بن علی جرجانی.

عصر علامه

عصر علامه را باید زمان توسعه فقه و شیعه و حقانیت مذهب اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام و در دوره پیشرفت تمدن و دانش در گوشه و کنار جهان اسلام نامید. چرا که علامه حلی تلاش و کوشش خستگی ناپذیری در نشر علوم و فقه اسلام بر طبق مذهب اهل بیت نمود و در فقه تحول و شیوه نوی را ارائه کرد.

وی اولین فقهی بود که ریاضیات را به عنوان دانشی در فقه وارد کرد و به فقه استدلالی تکامل بخشید. تاثیری که دیدگاه فقهی، کلامی و آثار علامه گذارده بود محور بحث و تکیه گاه دانشمندان بر طبق نظرات فقهی فقها و دانشمندان شیعی بود.

حضور چنین دانشمندان دلسوز فرهنگ اسلام و ملت در دستگاه مغولان، در پیشرفت علم و جلوگیری مغولان وحشی از تخریب و آتش سوزی مراکز فرهنگی و کتابخانه ها، نقش بسزایی ایفا کرد، دانشمندانی که در انجام این مهم از آبروی خویشتن سرمایه گذاشتند و همچون شمع سوختند.

بذر تشیع

آن را که فضل و دانش و تقوا مسلم است هر جا قدم نهد قدمش خیر مقدم است حضور فقیه یگانه عصر علامه حلی در ایران و مرکز حکومت مغولان خیر و برکت بود و با زمینه هایی که حاکم مغول برای وی به وجود آورده بود کمال بهره را برد و به دفاع از امامت و ولایت ائمه معصومین علیهم السلام برخاست. از این رو بزرگترین جلسه مناظره با حضور اندیشمندان شیعی و علمای مذاهب مختلف برگزار شد. از طرف علمای اهل سنت خواجه نظام الدین عبدالملک مراغه ای که از علمای شافعی و داناترین آنها بود برگزیده شد. علامه حلی با وی در بحث امامت مناظره کرد و خلافت بلا فصل مولا علی علیه السلام بعد از رسالت پیامبر اسلام را ثابت نمود و با دلیلهای بسیار محکم برتری مذهب شیعه امامیه را چنان روشن ساخت که جای هیچ گونه تردید و شبهه ای برای حاضران باقی نماند. پس از جلسات بحث و مناظره و اثبات حقایق مذهب اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام اولجایتو مذهب اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، اولجایتو مذهب شیعه را انتخاب کرد و به لقب «سلطان محمد خدابنده» معروف گشت. پس از اعلان تشیع وی، در سراسر ایران مذهب اهل بیت منتشر شد و سلطان به نام دوازده امام خطبه خواند و دستور داد در تمام شهرها به نام مقدس ائمه معصومین علیهم السلام سکه زنند و سر در مساجد و اماکن مشرفه به نام ائمه مزین گردد. یکی از دانشمندان می نویسد: اگر برای علامه حلی منقبت و فضیلتی غیر از شیعه شدن سلطان محمد به دست او نبود، همین برای برتری و افتخار علامه بر دانشمندان و فقها بس بود حال آنکه مناقب و خوبیهای وی شمارش یافتنی نیست و آثار ارزنده اش بی نهایت است.

علامه در ایران

آیه الله علامه حلی، عارف و فقیه برجسته شیعه، در ایران باقی ماند و حدود یک دهه از عمر شریفش در این خطه گذشت. او در این مدت خدمات بسیار ارزنده ای نمود و در نشر علوم و معارف اهل بیت علیهم السلام کوشش فراوان نمود و شاگردان زیادی را تربیت کرد.

علامه چه در شهر سلطانیه و چه در مسافرتها به دیگر شهرهای ایران پیوسته ملازم با سلطان بود به پیشنهاد وی سلطان دستور داد مدرسه سیاری را از خیمه و چادر، دارای حجره و مدرس آماده کنند تا با کاروان حمل گردد و در هر منزلی که کاروان رحل اقامت کرد خیمه مدرسه در بالاترین و بهترین نقطه منزل بر پا شود.

او علاوه بر تدریس و بحث و مناظره با دانشمندان اهل سنت و تربیت شاگردان، به نوشتن کتابهای فقهی، کلامی و اعتقادی مشغول بود، چنانکه در پایان بعضی از کتابهای خود نگاشته است: این نوشته در مدرسه سیار سلطانیه در کرمانشاهان به اتمام رسید. وی کتاب ارزشمند «منهاج الکرامه» را که در موضوع امامت است برای سلطان نوشت و در همان زمان پخش گردید.

علامه حلی پس از یک دهه تلاش و خدمات ارزنده فرهنگی و به اهتزاز در آوردن پرچم ولایت و عشق و محبت خاندان طهارت علیه السلام در سراسر قلمرو مغولان در ایران، در سال ۷۱۶ ق. بعد از مرگ سلطان محمد خدابنده، به وطن خویش سرزمین حله برگشت و در آنجا به تدریس و تالیف مشغول گردید و تا آخر عمر منصب مرجعیت و فتوا و زعامت شیعیان را به عهده داشت.

بعد از رحلت محقق حلی در سال ۶۷۶ ق زعامت و مرجعیت شیعیان به علامه حلی منتقل گردید و او در آن زمان ۲۸ ساله بود که این بار امانت الهی بر دوش با کفایت او گذاشته شد. بدین سبب به لقب مقدس و شریف "آیه الله" مشهور گردید، که در آن روزگار تنها او به این لقب خوانده می شد و هر کس آیه الله می گفت منظورش علامه حلی بود.

فضیلت‌های درخشان

انسان‌های نمونه دارای یک بعد و ارزش خاص نیستند، بلکه ارزشهای گوناگون را در خود جمع کرده‌اند. علامه حلی از شخصیت‌هایی است که از هر نظر مصداق انسان کامل است و دارای ابعاد گوناگون و فضیلت‌های درخشان. او در تمام دانش‌ها علامه بود و گوی سبقت را از دیگران ربود و ارزشهای ممتازی را که دیگران داشتند به تنهایی داشت. وی با اندیشه و فکر موج خویش علاوه بر تحولی که در فقه ایجاد کرد و در عصر خویش مسیر اندیشه فقها را متوجه مبانی فقه و معارف اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام نمود در فنون و دانش‌های دیگر چون حدیث تحول بنیادی به وجود آورد و دریچه‌ای به روی محققان در طول تاریخ گشود که مشعل پر فروغی فرا راه آنان شد.

علامه حلی پرچم ولایت را برافراشت و با تمام وجود از ولایت و رهبری صحیح دفاع کرد. این عشق سرشار به خاندان طهارت علیهم السلام با گوشت، پوست و استخوانش آمیخته بود و آنجا که در ارتباط با آنان قلم بر صفحه کاغذ می‌گذاشت با اخلاص برخاسته از اعماق جان‌ش چنین می‌نگاشت: بزرگترین سرچشمه دوستی و محبت اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام اطاعت و پذیرش حکومت و ولایت آنهاست و قیام بر همان شیوه‌ای که آنان ترسیم کردند....

سفارش می‌کنم که به محبت و عشق ورزی به فرزندان فاطمه زهرا علیها السلام. چون آنان شفاعت کنندگان ما هستند در روزی که مال و فرزندان برای ما سودی نخواهند داشت... از چیزهایی که خداوند بر ما احسان کرد اینکه در بین ما آل علی علیه السلام را قرار داده است. خداوند، ما را بر دوستی و محبت آنان محشور کن و از کسانی قرار ده که حق جدشان پیامبر و نسلش را ادا کرده‌اند.

از فضیلت‌های او بود که در زندگی کمتر دانشمعلامه به پیروی از مولا و مقتدایش امیرالمومنین علیه السلام نواحی وسیعی را با مال و دست خود آباد کرد و برای استفاده مردم وقف نمود و این یکی د و فقیهی به چشم می‌خورد. یکی از دانشمندان می‌نویسد: برای وی آبادیهای زیادی بود که خود نهرهای آب آنها را حفر و با پول و ثروتش زنده کرد. این آبادیها به کسی تعلق نداشت و در زمان حیاتش آنان را وقف کرد.

غروب ستاره حله

پایان زندگی هر کس به مرگ اوست جز مرد حق که مرگ وی آغاز دفتر است محرم سال ۷۲۶ ق. برای شیعیان و پیروان راستین اسلام فراموش نشدنی است. عزا و ماتم آنان افزون است. بویژه حله این سرزمین مردان پاک سرشت و عاشقان اهل بیت علیهم السلام شور و ماتم بیشتری دارد. از ایوان طلای امیرالمومنین علیه السلام دری به رواق علوی گشوده است. پس از ورود به سمت راست، حجره‌ای کوچک دارای پنجره فولادی، مخصوص قبر شریف علامه حلی است. زائرین بارگاه علوی در مقابل این حجره توقفی کرده، مرقد شریفش را زیارت می‌کنند و از روح بلندش مدد می‌جویند.

گزارشی از دبیر نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) استان تهران

حجت الاسلام جعفر سماوات

یکی از تأکیدات اساسی مقام معظم رهبری در سالهای اخیر اهتمام اندیشمندان به علوم انسانی و تحول در این مهم با توجه به معیارهای اسلامی و ایرانی است. جنبش نرم افزاری و کرسی آزاداندیشی و از همه مهمتر تحول در حوزه های علمیه که از سفارشات معظم له است را نیز باید در همین راستا ارزیابی نمود. این اتفاق مهم و مبارک محقق نخواهد شد مگر آنکه زمینه ها و مقتضیات آن فراهم گردد و بی تردید از مهمترین عوامل رسیدن به این امر اهمیت بسیار دادن به مسئله تحقیق و پژوهش و در نتیجه نوآوری علمی است. حوزه علمیه از دیرباز مهد محققان و پژوهشگران بسیاری بوده است. امروزه نیز اگر حوزه بنای بر ماندگاری و توفندگی دارد - که دارد - می بایست همچون اسلاف خود با عنایت به دو مقوله مهم زمان و مکان و با بهره مندی از اجتهاد پویا در مسیر فقه جواهری و سنتی حرکت نماید. بر این اساس یکی از نیازهای غیرقابل چشم پوشی طلاب امروز آنان با پژوهندگی و سوق دادن آنها به این مهم است امری که تا حدودی در حوزه امروز مغفول مانده است.

جشنواره علامه حلی که چند سالی است که در سطح کشوری برگزار می شود با همین هدف و ایجاد انگیزه پژوهش در طلاب کار خود را آغاز کرد. استقبال طلاب از این جشنواره نشان داده است ظرفیت و علاقه مندی به پژوهش در حوزه وجود دارد و اگر برنامه ریزی و هدف گذاری دقیق و جامعی وجود داشته باشد این جشنواره می تواند ثمرات بسیار بیشتری داشته باشد.

در سال ۸۹ برای نخستین بار جشنواره علامه حلی با تصویب شورای سیاست گذاری جشنواره علاوه بر قم در سه استان خراسان رضوی، اصفهان و تهران به صورت مستقل برگزار شد و البته مقالات و تحقیقات برگزیده استانها به مرحله کشوری در قم راه یافتند.

پس از آنکه شورای پژوهش استانها متشکل از معاونین پژوهش مرکز مدیریت خواهران و برادران تشکیل شد جلسات متعددی برای چگونگی فراخوان و اطلاع رسانی و برنامه ریزی کار انجام شد و چون نخستین تجربه بود بی شک کار با مشکلات و کمبودهایی مواجهه داشت از جمله اینکه اطلاع رسانی و فراخوان دیر صورت گرفت و برای سال آینده این مشکل رفع خواهد شد و بنای شورا این است از همان ابتدای سال فراخوان مقالات

جلسات متعددی برای چگونگی فراخوان و اطلاع رسانی و برنامه ریزی کار انجام شد و چون نخستین تجربه بود بی شک کار با مشکلات و کمبودهایی مواجهه داشت از جمله اینکه اطلاع رسانی و فراخوان دیر صورت گرفت و برای سال آینده این مشکل رفع خواهد شد و بنای شورا این است از همان ابتدای سال فراخوان مقالات را اعلام نماید.

پس از مراحل مقدماتی در استان تهران و جمع اموری مقالات از تاریخ ارزیابی ها طی چند مرحله شروع شد؛ در ابتدا مقالات توسط معاونین پژوهش حوزه های علمیه تهران ارزیابی اجمالی شده و تعدادی از آنها حذف گردید.

پس از آن توسط تعدادی از افراد گروه نخست مقالات با دقت و تفصیل ارزیابی شدند و در طول این دو مرحله دبیر علمی جشنواره حاج آقای حجامی نظارت و همراه بودند و کمکهای شایسته ای به گروه نمودند. ایشان قبل از این هم که همراه دبیر جشنواره جناب حجت الاسلام آقای دکتر گودرزی با حضور در ۵ مدرسه علمیه تهران با سخنانشان نقش به سزایی در ایجاد انگیزه بین طلاب برای حضور در این جشنواره ایفا کردند که به یاری خدا در سال آینده این برنامه در تمامی حوزه ها انجام خواهد شد.

در مرحله آخر ارزیابی توسط اساتید گرانقدر آقایان شریف زاده، حمیدیه، حجامی و چند تن اساتید خواهر حوزه علمیه انجام شد و حدود ۴۰ اثر به عنوان اثر برتر تهران برگزیده شدند که در مراسمی از آنها با جوایز ارزنده ای تقدیر خواهد شد. این مقالات برای شرکت در مرحله نهایی و کشوری جشنواره به قم فرستاده خواهند شد. به زودی نرم افزاری از همه مقالات تولید خواهد شد که این اثرات به راحتی در اختیار سایر طلاب و مجامع علمی نیز قرار بگیرد.

در پایان شایسته است از کمک و حمایت های **حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای عماد، معاون محترم پژوهش حوزه های علمیه سراسر کشور** که بی دریغ جشنواره تهران را از ابتدا تا انتها حمایت کردند قدردانی شود. این حمایتها در حالی بود که از کسانی که توقع حمایت و پشتیبانی می رفت جز بی مهری و بی توجهی مشاهده نکردیم!

نخستین جشنواره علامه حلی استان تهران با تمامی نقاط ضعف و قوت خود به پایان رسید و از امروز در فکر هر چه بهتر برگزار شدن جشنواره دوم خواهیم بود.

دیر علمی جشنواره حجت الاسلام والمسلمین آقای حجامی

پژوهش، ثمره آموزش است؛

از نظر شما رابطه آموزش و پژوهش
چگونه است؟

به نظر عده ای آموزش و پژوهش خیلی ارتباطی با هم ندارند و آموزش را از پژوهش جدا می دانند. این نوع تفکر در بین مدیران و اساتید وجود دارد. آنها معتقد هستند که طلبه باید درس بخواند و به چیز دیگری خود را مشغول نکند. اما به نظر می رسد این نحو تفکر درست نباشد. ما آموزش می دهیم که بتوانند پژوهش کنند. طلبه به واسطه وظیفه که بر دوش دارد باید بتواند از مرزهای اعتقادی دفاع کند و از عهده مسائل جدید در دین بریاید. طلاب از عهده این وظیفه تنها با آموزش نمی توانند بریایید بلکه با تحقیق و پژوهش است که می توان این کار را کرد. پژوهش امر دفعی نیست، بلکه یک مهارت است که باید کنار دیگر دروس طلاب آموزش داده شود.

جشنواره، در مهارت آموزشی طلاب چه نقشی می تواند داشته باشد؟

جشنواره به طور مستقیم در آموزش طلاب اثر ندارد. اما به به طور غیر مستقیم تاثیر زیادی دارد. اثر تولید شده طلبه، توسط ارزیابان ما، به دقت ارزیابی می شدند. یکی از معیارهای ارزیابی اثر، نوآوری آن بود. این معیار نقش غیرمستقیم در آموزش دارد. چگونه باید اموخت و پژوهش کرد که منجر به نوآوری شود. این جشنواره محل رسیدن به این پاسخ است.

اهداف اصلی جشنواره چیست؟

این جشنواره اهداف زیادی را دنبال می کند. هدف اصلی آن بالابردن مهارت پژوهشی طلاب است. این جشنواره از طرف معاونت پژوهش دنبال می شود. سعی ما بر این است که طلاب را با سطوح مختلف پژوهش آشنا کنیم و دین حال به شناسایی طلاب پژوهشگر و نخبه و ساماندهی آنها بپردازیم.

جایگاه جشنواره علامه حلی در مقایسه با جشنواره فارابی و یا خوارزمی چیست؟

جشنواره فارابی و خوارزمی از جمله جشنواره های ثبت شده ملی هستند و به لحاظ کمی و کیفی در مرتبه بالایی قرار دارند. جشنواره علامه حلی یک جشنواره نوپایی است و هنوز توانایی رقابت با این دو جشنواره را ندارد. امید است که بتوانیم باهمت مسئولان و طلاب به لحاظ کمی و کیفی این جشنواره را ارتقا، بدهیم.

استقبال از سومین فرخوان نسبت به سالهای گذشته چگونه بوده است؟

استقبال طلاب امسال بهتر بوده است و به نظر می رسد که این جشنواره دارد جای خود را در بین طلاب و اساتید باز می کند. ولی هنوز هم هستند حوزه هایی که از برگزاری این جشنواره اطلاع ندارند و یا گمان می کنند که این جشنواره در مورد علامه حلی است. جشنواره چه به لحاظ کمی و چه به لحاظ کیفی نسبت به سال گذشته در حدود ۲۰ درصد رشد داشته است.

محتوای علمی مقالات ارائه شده را چگونه ارزیابی می کنید؟

محتوای علمی مقالات را به طور دو صورت ارزیابی کردیم. مقالات و پایان نامه های سطح را با نگاه پژوهشی و مقالات طلاب در مقطع مقدمات و سطح ۲ را با رویکرد ترویجی ارزیابی شد. ما از طلاب مقدمات توقع مار پژوهشی نداریم. مهم شرکت در جشنواره و ارزیابی خود طلاب از همدیگر بود. چیزی را که در پایان باید به آناشاره کنم این است که معرفی عده ای به عنوان برگزیده به معنی آن نیست که سطح مقالات آنها بالاتر از دیگران است و یا آنهایی که برگزیده نشدند، سطح مقالاتشان پایین تر. آثار خیلی به هم نزدیک بودند و این کار را برای ما سخت کرده بود. ولی به صورت آثار برگزیده به صورت کمیته ارزیابی انتخاب و معرفی شدند.

آمار تحلیلی و نمودارها

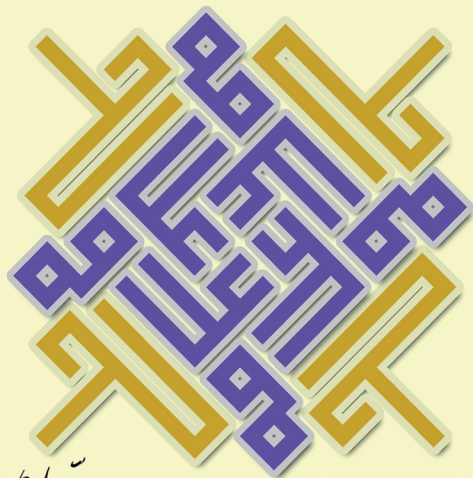
آمار تحلیلی و نمودارها

آمار تحلیلی و نمودارها

آمار تحلیلی و نمودارها

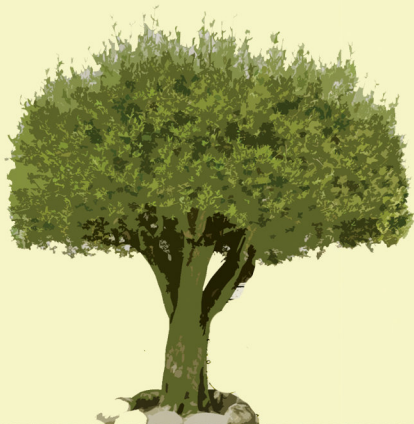
آمار تحلیلی و نمودارها

آمار تحلیلی و نمودارها

سید محمد علی

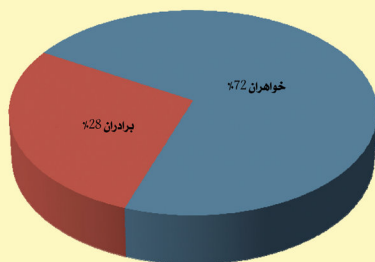
آثار پژوهشی طلاب جوان

۵ اسفند ۸۹ - ساعت ۹ صبح

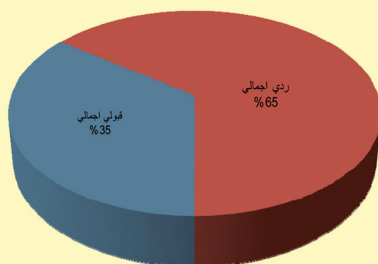
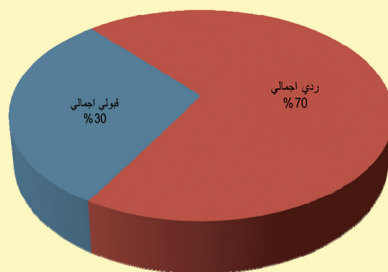
گلزار شهداء، بعد از مجتمع امام خمینی (ره)
سالن همایش مرکز جهانی علوم اهل بیت (ع)

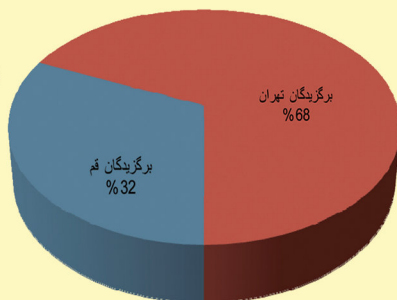
**درصد آثار شرکت کننده در
سومین جشنواره علامه حلی (ره) استان تهران**

**قبولی - ردی
اجمالی پژوهشهای برادران**

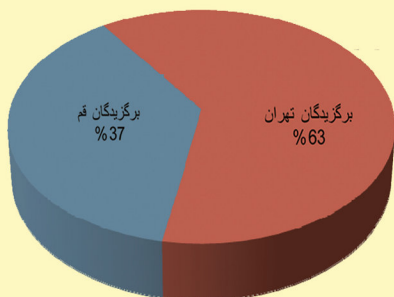

**قبولی - ردی
اجمالی پژوهشهای خواهران**

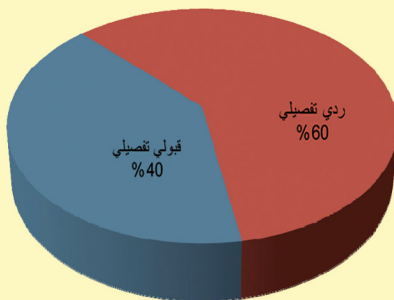
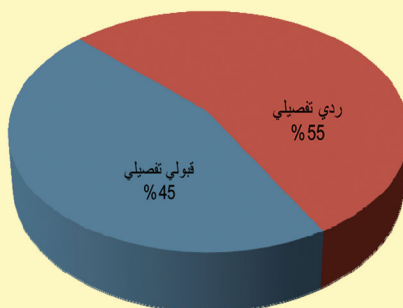
**وضعیت آثار
قبولی نهایی برادران**

**وضعیت آثار
قبولی نهایی خواهران**

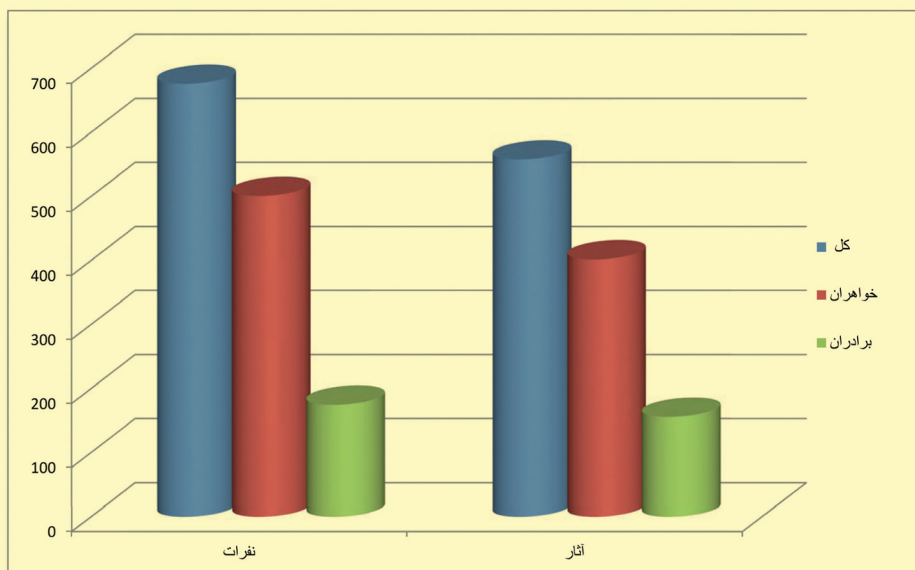
**قبولی - ردی
تفصیلی خواهران**

**قبولی - ردی
تفصیلی برادران**

آمار جشنواره علامه حلی (ره) استان تهران

برادران	خواهران	کل	
۱۷۵	۵۰۱	۶۷۶	نفرات
۱۵۶	۴۰۲	۵۵۸	آثار

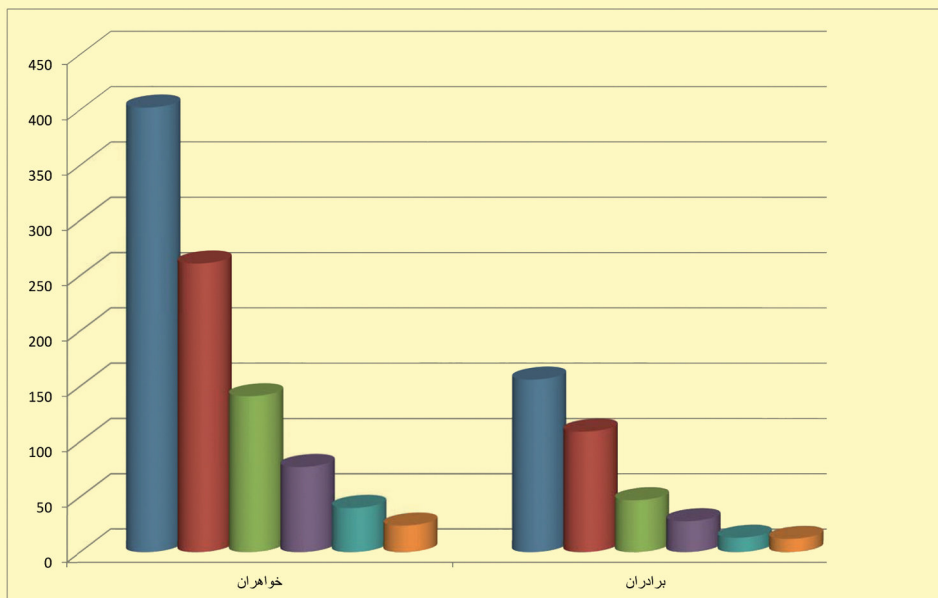

آمار بررسی و ارزیابی آثار ارسالی به جشنواره علامه حلی (ره) استان تهران

- کل
- ردی اجمالی
- قبولی اجمالی
- ردی تفصیلی
- قبولی تهران
- ارسالی به قم

کل	ردی اجمالی	قبولی اجمالی	ردی تفصیلی	قبولی تهران	ارسالی به قم
خواهران	۴۰۲	۲۶۱	۱۴۱	۷۷	۴۰
برادران	۱۵۶	۱۰۹	۴۷	۲۸	۱۳

مصاحبه با سرکار خانم زهرا راستی مدیر منطقه یک حوزه های علمیه خواهران استان تهران

۱. با لطف و عنایت الهی، استقبال مدارس علمیه استان تهران در مقایسه با سال گذشته چشمگیرتر بوده است. خوشبختانه امسال شاهد قوت انگیزه مدیران مدارس علمیه و طلاب جهت شرکت در این جشنواره بودیم و دستاوردهای ارسال شده از کیفیت و سطح بالاتری برخوردارند.

۲. ابتدا دبیرخانه استانی با حضور اعضای از مدیریت های استانی حوزه های خواهران و برادران، تشکیل گردید و پس از اعلام فراخوان استانی به مدارس تابعه و دریافت آثار پژوهشی از طلاب عزیز، از تعداد ۴۰۲ اثر که از مدارس علمیه خواهران استان تهران دریافت شده بود، پس از سه مرحله ارزیابی اجمالی و تفصیلی، ۴۰ اثر به مرحله داوری راه پیدا کردند که ۲۴ اثر از آثار مدارس خواهران استان حائز شرایط شرکت در جشنواره کشوری گردیدند.

۳. در حوزه علمیه آموزش و پژوهش مکمل یکدیگرند. پژوهش هم برای فرد مفید است و هم برای جامعه. از آن جهت که موجب تحقیق و تأمل بیشتر در آموزشهای بدست آمده می شود، می تواند در ارتقای یادگیری فرد موثر باشد و همچنین در حوزه اجتماعی، یافته های پژوهشی می تواند برای جامعه مفید باشد.

در حوزه های علمیه از یک سو با توجه به نیازی که در زمینه علوم انسانی و به ویژه در تبیین معارف اسلامی وجود دارد و از سوی دیگر با عنایت به رشد و پیشرفت سایر علوم و گشوده شدن افق های جدید و در نتیجه تولید سوالات و مسائل نو به نو و از دیگر سو با توجه به تهاجم فرهنگی دشمن، حضور طلاب

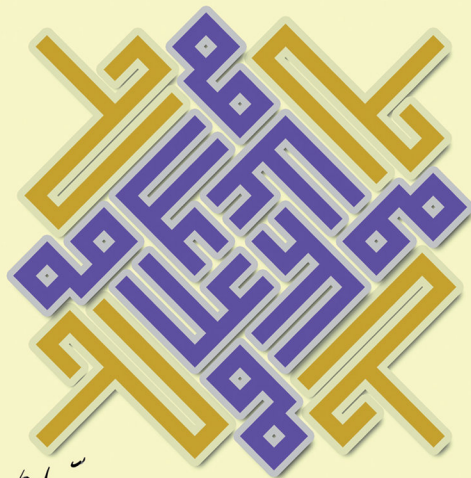

در صحنه تحقیقات و پژوهش امری ضروری است. قطعا این حضور می تواند در توسعه فعالیت ها و نشر و گسترش فرهنگ دینی موثر باشد. اگر بخواهیم به سمت تولید علم و جنبش نرم افزاری و تبیین مبانی دینی و نشر و گسترش معارف دین و دفاع و پاسداری از ارزش های انقلاب اسلامی حرکت کنیم، پژوهش قطعا یکی از کلیدی ترین ابزارهای ماست.

بدین لحاظ حضور طلاب بسیار مغتنم است و در این میان جشنواره علامه حلی می تواند انگیزه مناسبی جهت ایجاد و ارتقاء انگیزه ها و فراهم کردن زمینه ای مثبت برای رقابت و راهی برای شناسایی استعدادها و در ادامه ان شاء الله پرورش استعدادهای برتر باشد.

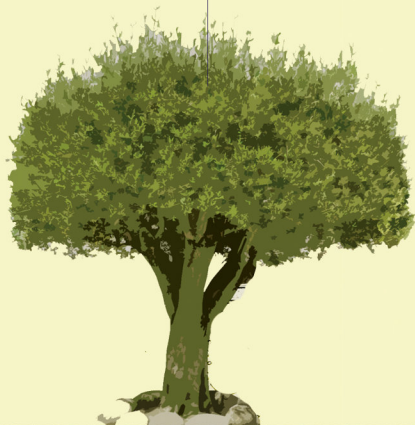

برگزیدگان

همیشه سبز و علامه

آثار پژوهشی طلاب جوان

مجلس شورای اسلامی
معاونت پژوهش

چهارم راه علامه

۵ اسفند ۸۹ - ساعت ۹ صبح

گلزار شهداء، بعد از مجتمع امام خمینی (ره)
سالن همایش مرکز جهانی علوم اهل بیت (ع)

معاونت پژوهش

معاونت پژوهش

معاونت پژوهش

نیره سادات مولایی متولد ۱۳۶۰
سطح ۲ حوزه علمیه الزهرا شهر ری
لیسانس فقه و حقوق از دانشگاه آزاد اسلامی
کارشناس ارشد فقه و حقوق از دانشگاه آزاد اسلامی
پایان نامه: قواعد حاکم بر موجزات (حدود و تعزیرات)

علیرضا محصولی
طلبه پایه ۵ حوزه حضرت عبدالعظیم
عنوان مقاله:
حجیت حکم حاکم

محبوبه اختری متولد ۱۳۶۱
سطح ۲ حوزه علمیه الغدیر
کارشناس ارشد علوم قرآن و حدیث دانشگاه الزهراء
پایان نامه سطح ۲:
شئون رهبری و مدیریت در عهدنامه مالک اشتر

مهدی عامری شهرابی
طلبه حوزه علمیه خاتم الاوصیا (عج)
عنوان مقاله:
شیخ کعبیه

حمیده محمدی شمیرانی متولد ۱۳۶۱
سطح ۲ حوزه علمیه الزهرا شهر ری
کارشناس ارشد فقه و حقوق از دانشگاه الزهراء
پایان نامه سطح ۲:
اصل اطلاق و نقش آن در استنباط احکام
پایان نامه کارشناسی ارشد: مسئولیت کیفری ومدنی
نابالغان در فقه امامیه و حقوق ایران
مقاله: قضاوت زنان

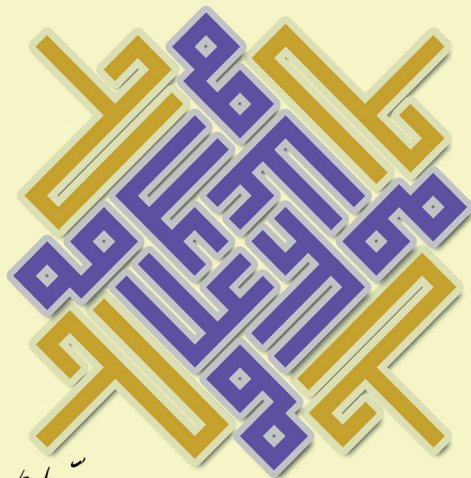

ایمان زالیپولی
طلبه پایه ۲ حوزه علمیه خاتم الاوصیا (عج)
عنوان مقاله:
عبد زاکانی؛ شاعری هزال و حکیم

سروش محمد صادق
طلبه پایه ششم حوزه حضرت عبدالعظیم
عنوان مقاله:
بررسی مقامه سمرقندیه از مقامات حریری

شایستگان تقدیر

روحش زنده باد

آثار پژوهشی طلاب جوان

۵ اسفند ۸۹ - ساعت ۹ صبح

گلزار شهداء، بعد از مجتمع امام خمینی (ره)
سالن همایش مرکز جهانی علوم اهل بیت (ع)

معاونت فرهنگی و اجتماعی

معاونت فرهنگی و اجتماعی

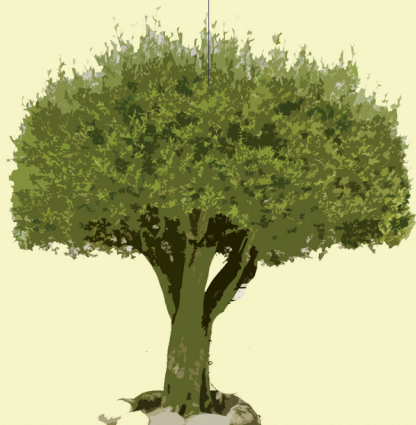
معاونت فرهنگی و اجتماعی

معاونت فرهنگی و اجتماعی

معاونت فرهنگی و اجتماعی

سجاد آقایی

طلبه پایه دوم حوزه علمیه امام صادق (ع) دماوند
عنوان مقاله:
نگاهی گذرا به جایگاه تفسیری بسمله

حسین سیاح

طلبه پایه ۵ حزه علمیه مروی
عنوان مقاله:
وصایت وصی در شاهنامه فردوسی

حام خواجه جوارانی

طلبه پایه سوم حوزه علمیه امام صادق (ع) دماوند
عنوان مقاله:
اختلاف قرائت در قرآن کریم

محمد رضا خانی

طلبه حوزه علمیه امام صادق (ع) دماوند
عنوان مقاله:
حال و تمییز؛ تشابه و افتراق

رضا کشاورز سیاهپوش

طلبه پایه ۲ حوزه امام صادق (ع) دماوند

سمیه ابوترابی
حضرت خدیجه (سلام الله علیها) - تهران
مقایسه میزان اطلاعات طلاب و دانشجویان
پیرامون موضوع امامت و شبهات آن

مهدیه میان محله
الزهراء (س) تهران
استفهامات قرآن و ساحت هدایتگری آن

حکیمه علیپور
ام ابیها (س) - تهران رابطه علم پیشین
الهی و اختیار انسان

فائزه حاجی ابراهیم
فاطمه الزهراء (س) تهران
آسیب شناسی تربیت دینی از دیدگاه نهج البلاغه

سمیه طالبلو
کوثریه تهران بررسی ارتداد و احکام آن در
فقه و حقوق اسلام

نسیم تاجیک خاوه
مشکوه - تهران
مباحث فقهی روش های پیشگیری از بازداری

صغری پیری
نورالزهراء تهران بررسی طلاق و آثار و
پیامدهای اجتماعی آن

افروز شعاعی
حضرت عبدالعظیم حسنی - ری
راهکارهای کاهش فشارهای روانی در اسلام

فاطمه سبطی
کوثریه تهران بررسی تطبیقی روشهای درمان
اضطراب از نگاه اسلام و علم روز

زهره طاهری نشاط
فاطمیه- پاکدشت مقایسه تطبیقی حقوق
اقتصادی زن در اسلام و مکاتب فمینیستی

لیلا جوادی
کوثر- پایان مرجعیت و مرجعیت زن در مکتب
تشیع

حکیمه مفتح
نورالزهره، تهران تدابیر پیشگیرانه از بی
حجابی در قوانین جمهوری اسلامی ایران

زهره انصاری نسب
زهرای اطهر سلام الله علیها سیمای حضرت
مریم (س) در قرآن و انجیل

زهره مجیدی
کوثر عقل و عشق در عرفان و تفسیر

وحیده محمودی
حضرت خدیجه (سلام الله علیها) - تهران
مقایسه میزان اطلاعات طلاب و دانشجویان
پیرامون موضوع امامت و شبهات آن

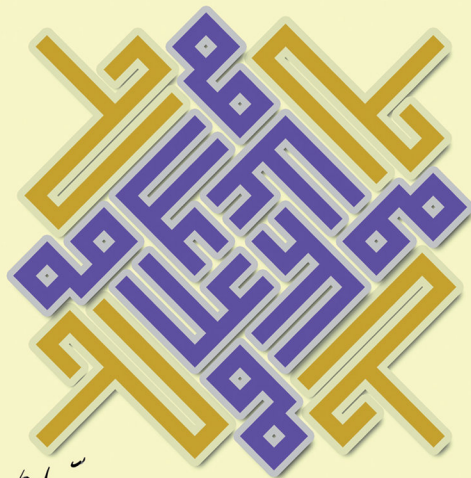
سمیه کباهور
زهرای اطهر سلام الله علیها بررسی تطبیقی
ارث زن در فقه امامیه و قانون مدنی ایران

راحله مقصود علی
الغدیر - تهران سیمای جامعه دینی و حکومت
اسلامی از دیدگاه قرآن و امام علی (ع)

اساتید

بومشیر نورعلامه

آثار پژوهشی طلاب جوان

۵ اسفند ۸۹ - ساعت ۹ صبح

گلزار شهداء، بعد از مجتمع امام خمینی (ره)
سالن همایش مرکز جهانی علوم اهل بیت (ع)

مجلس شورای اسلامی
معاونت پژوهش

چهارم راه علامه حلی

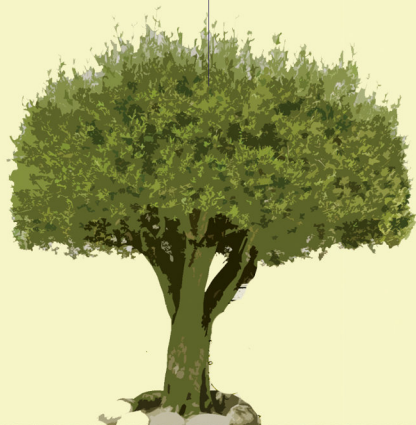
معاونت پژوهش

معاونت پژوهش

معاونت پژوهش

مصطفی احمدی معاون پژوهش حوزه علمیه خاتم الاوصیاء (عج) کمبود استاد راهنما و پژوهش در حوزه احساس می شود

ویژگی حوزه شما در امر پژوهش چیست؟

حوزه علمیه خاتم الاوصیاء (عج) حوزه ای است که ۶ الی ۷ سال پیش کار خود را شروع کرده است. این حوزه به واسطه تاکید بر روی موارد آموزشی همچون برگزاری آزمون جامع (آزمون نحو از کتاب های صمدیه، سیوطی، مغنی الادیب و نحو وافی) که در سال سوم از طلاب گرفته می شود، همت خود را صرف پژوهش هم نموده است. فعال کردن تابلو پژوهش توسط خود طلاب از جمله مواردی است که می توان به آن اشاره کرد. تابلویی که در آن سوالات علمی طلاب نصب می شد و دیگر طلاب در طول هفته به آن فکر کرده و جواب می دادند. البته این حوزه از همان ابتدا و هر ساله دهه دوم ماه مبارک رمضان را اختصاص به اردوی پژوهشی مشهد مقدس می داد. اردویی که در آن تمامی طلاب موظف بودند شرکت کنند و در موضوعات خواسته شده به تحقیق بپردازند. در روز اول این اردو به صورت فشرده کلاس روش تحقیق برای طلاب برگزار می شد تا طلاب بتوانند با استفاده از روش صحیح تحقیق به پژوهش در کتابخانه آستان قدس رضوی و یا کتابخانه آیت الله خویی (ره) بپردازند.

این حوزه از همان سال اول با عنایت استاد حمیدیه (معاون آموزش) کلاس های منطق کاربردی برگزار نمود و طلاب توانستند با این فن به نقد منطقی مقالات بپردازند و نوشته های خود را به صورت

یادداشت در روزنامه رسالت به چاپ برسانند که حاصل این نوشته ها بیش از ۱۰۰۰ مقاله در روزنامه رسالت است.

کاستی امر پژوهش در حوزه ها چیست و چه پیشنهاد و یا انتقادی در این زمینه دارید؟
چیزی که بتوان به آن اشاره کرد کمبود امکانات پژوهشی مثل رایانه، نرم افزارهای آموزشی و پژوهشی، عدم تجهیز کتابخانه ها و ...
از دیگر مواردی که بتوان به آن اشاره کرد کمبود اساتید راهنما و پژوهشگر در زمینه های مختلف است. کمبود اساتید برای تدریس مهارت های تحصیلی و پژوهشی در این راستا بتوان با برنامه ریزی صحیح از طریق معاونت پژوهش مرکز امکانات اولیه را در این راستا فراهم کرد تا طلاب بتوانند از حداقل امکانات استفاده کنند.

ایجاد معاونت پژوهش در حوزه ها چقدر توانسته در ارتقای فرهنگ پژوهش کمک بکند؟
معاونت پژوهش از معاونت های تازه تاسیس است. آنها باید بتوانند با برنامه ریزی های کوتاه مدت و بلند مدت و برگزاری دوره های روش تحصیل و روش تحقیق، طلاب را به امر پژوهش سوق دهند، و این برنامه ها همگی زمان بر است. البته در این مدت کم به نظر می رسد که موفق بوده اند و این را می توان از آمار شرکت کنندگان در جشنواره علامه حلی بدست آورد.

چشم انداز شما در امر پژوهش چیست؟

در ابتدا بتوانیم روحیه پژوهش و کار جمعی را در بین طلاب تقویت کنیم، زمینه را برای کشف استعداد های برتر و حمایت از آنها را هموار کنیم. در ادامه بتوانیم با ایجاد یک پژوهشکده در زمینه کلام

و فلسفه پاسخگوی نیاز پژوهشی و اعتقادی جامعه باشیم.

برگزاری جشنواره علامه حلی چه کمکی به امر پژوهش می تواند بکند؟

برگزاری جشنواره یک محک واقعی از توانمندی های پژوهشی طلاب و معاونین پژوهش است. علاوه بر این جشنواره، تشویقی برای طلاب و ترویج روحیه خودباوری برای آنان است و اینکه طلاب توانمندی های خود را مورد ارزیابی قرار داده و در آخر بتوانند زمینه را برای پیشرفت خود فراهم کنند.

خلیلی: جشنواره علامه حلی مایه افتخار جامعه حوزوی است.

در ابتدا مختصری خودتان را معرفی کرده و اطلاعاتی را در مورد سابقه پژوهش خود بیان کنید

عذرا خلیلی، معاونت پژوهشی مدرسه علمیه کریمه اهل بیت کارشناس ارشد فقه و حقوق، دانشجو دکتری دانشگاه امام الاوضاعی بیروت رشته دراسات اسلامی، اشتغال در سطح سه؛ رشته فقه و اصول مدرس حوزه و دانشگاه و استاد راهنما

لطفا بفرمایید چند اثر از مدرسه شما به جشنواره راه یافت؟

در کل ۴ اثر در قالب پایان نامه به جشنواره راه یافت که بیشتر محتوای آنها فقهی-حقوقی است.

باژتاب فراخوان جشنواره در مدرسه چگونه بود؟

با توجه به اینکه رتبه های سوم و چهارم دومین جشنواره علامه حلی از طلاب جوان مدرسه ما بوده است انگیزه طلاب ، برای شرکت در سومین جشنواره نیز بسیار زیاد بود، همچنین روابط صمیمانه و نزدیک گروه پژوهشی مدرسه با طلاب، مشوق خوبی برای آنها بوده که در کنار این روابط نزدیک و خوب، گروه آموزشی مدرسه نیز در ایجاد انگیزه برای طلاب کمک فراوانی به ما کردند.

چه امتیازاتی برای طلاب داوطلب شرکت در جشنواره قرار داده شد؟

در مدرسه بسته هایی با عنوان سید پژوهشی در اختیار طلاب قرار داده شد که حاوی نشریات، سی دی، پایان نامه و مقالاتی بود که در نوشتن مقالات و پایان نامه ها کمک زیادی به داوطلبان کرد. همچنین در کنار آن امکان استفاده از اینترنت و رایانه همه روزه به صورت رایگان در اختیار طلاب عزیز قرار داده شد. گفتنی است امکاناتی چون تایپ، کپی و پرینت نیز به صورت رایگان در اختیار طلاب قرار داده شد. با توجه به برگزاری متوالی این جشنواره به نظر شما چه معایبی می توان از این جشنواره عنوان کرد؟ به نظر من اولاً ارزیاب ها و داوران جشنواره باید با دقت تر انتخاب شوند. همچنین انتخاب داوران متخصص در هر رشته لازمه یک داوری عادلانه است. ثانیاً قیاس اثراتی با موضوعات متفاوت کاری دشوار و ناعادلانه است. اگر ترتیبی داده شود تا جشنواره به صورت موضوعی برگزار شده و دستاوردها نیز با توجه به موضوعاتشان در گروه مربوط به خود مورد قیاس قرار گیرند عادلانه تر خواهد بود.

لطفاً از امتیازات این جشنواره نام ببرید؟

ایجاد انگیزه برای طلاب جوان، استفاده از قلم طلاب، شناسایی نیروهای نخبه و جوان مدارس علمیه حوزه. البته باید گفت این جشنواره مایه افتخار جامعه حوزوی کشور است.

واسعی: آموزش و فرهنگی باید پژوهش پرور باشد

در ابتدا مختصری خودتان را معرفی کرده و اطلاعاتی را در مورد سابقه پژوهش خود بیان کنید

فاطمه واسعی معاونت پژوهش مدرسه علمیه فاطمة الزهراء (پونک)، مدرس حوزه و نماینده ولی فقیه در اهواز، یاسوج و مسجد سلیمان
دارای مدرک سطح ۲ حوزه علمیه و کارشناس ارشد علوم قرآن و حدیث

لطفا بفرمایید در مجموع چند اثر از حوزه شما در چه قالبی و با چه موضوعاتی به جشنواره راه یافت؟

با توجه به استقبال خوب طلاب جوان مدرسه جمعا ۲۹ اثر به جشنواره راه یافت که بیشتر آن در قالب مقاله و با موضوعات بخش ویژه از جمله ادبیات عرب، فضایل اهل بیت، تاریخ اسلام و اخلاق است.

بازتاب فراخوان جشنواره در مدرسه چگونه بود؟

بسیار عالی و غیر منتظره بود. به خصوص استقبال طلاب جوان بیشتر از سایرین بود تا آنجا که طلاب سال اول هم که هیچ گونه آشنایی با اسلوب مقاله نویسی نداشتند هم با ارائه ۲ اثر حضور خود را پررنگ

نشان دادند. البته از این موضوع نباید چشم پوشی کرد که طلاب پایه های چهارم و پنجم با توجه به مشغله زیاد تحصیلی نیز استقبال بسیار چشمگیری داشتند. در ضمن ارزیابی قلم طلاب و مورد توجه قرار گرفتن آنها و برگزاری جشنواره با سوژه و مخاطب خاص باعث شده طلاب انگیزه بیشتری به شرکت در فراخوان داشته باشند.

چه امکاناتی برای داوطلبان شرکت در جشنواره قرار دادید؟

در مدرسه سعی شد همه روزه از صبح تا ظهر اتاق سایت و اینترنت برای استفاده طلاب به صورت رایگان در اختیارشان قرار گیرد. همچنین هزینه پرداخت پرینت، کپی، اسکن و هر گونه کمک در راستای مقاله نویسی داوطلبان از طرف مدرسه پرداخت شد. برای تشویق طلاب نیز مقالات آنان را جایگزین تحقیقات درسی کردیم. البته جوایزی از طرف گروه پژوهشی مدرسه برای ایجاد انگیزه در طلاب در نظر گرفته شده.

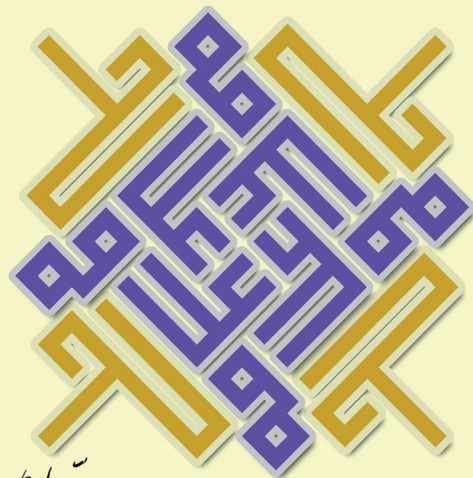
به نظر شما این جشنواره دارای چه معایبی است؟

یکی از مهمترین معایب این جشنواره تداخل چند فراخوان دیگر از طرف مرکز مدیریت حوزه های علمیه با جشنواره علامه حلی است که البته این مشکل سالهای گذشته نیز بوده که امیدواریم برای سالهای آینده حل شود.

چه پیشنهادی برای معاونین پژوهشی دارید؟

ما باید پژوهش را برای طلاب ملموس کنیم. پژوهش یعنی اینکه ذهن طلاب را درگیر کنیم. سعی کنیم اگر متونی را مطالعه میکنند منابع آنها را گسترش دهیم. البته در همه مدارس علمیه آموزش و فرهنگی باید پژوهش محور باشد. همانطور که مقام معظم رهبری فرمودند: حوزه های علمیه در ۱۰۰ سال گذشته کار های پژوهشی زیادی داشتند اما جدیداً کم شده و باید کار بیشتری انجام شود. ما از گروه های آموزشی و فرهنگی انتظار داریم در امر پژوهش طلاب را بیشتر یاری کنند.

پژوهشگران

روحش زنده باد

آثار پژوهشی طلاب جوان

۵ اسفند ۸۹ - ساعت ۹ صبح

گلزار شهداء، بعد از مجتمع امام خمینی (ره)
سالن همایش مرکز جهانی علوم اهل بیت (ع)

مجلس شورای اسلامی
معاونت پژوهش

معاونت پژوهش

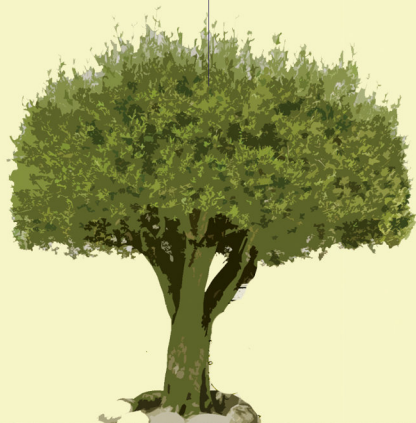
معاونت پژوهش

معاونت پژوهش

معاونت پژوهش

ایمان زالپولی
طلبة پایه ۲ حوزه علمیه خاتم الوصیا (عج)

روش تحقیق و شیوه نگارش باید آموزش داده شود

در ابتدا مختصری خودتان را معرفی کرده و اطلاعاتی را در مورد سابقه پژوهش خود بیان کنید

اینجانب ایمان زالپولی متولد سال ۱۳۷۲ و در حال تحصیل در سال دوم حوزه می باشم. بنده در تابستان سال ۱۳۸۷ وارد حوزه خاتم الاوصیا (عج) تهران شدم. بنده تا به حال با کمک اساتید بزرگوارم موفق به جمع بندی دو پژوهش در زمینه زندگی نامه و دو پژوهش در زمینه کتاب شناسی شده ام. (در زمینه زندگی نامه زندگانی عبید زاکانی و عبدالله قلانسی نسفی و در زمینه کتاب شناسی کتاب اخلاق الاشراف از عبید زاکانی و المقالات والفرق تالیف ابی خلف اشعری قمی)

چرا برادران حضور کمرنگ تری در پژوهش نسبت به خواهران داشتند؟

شاید دلیل این امر باشد که برای این جشنواره که دیر هم فراخوان داده شد و اطلاع رسانی انجام نمودند برادران می بایست به تولید مطلب می پرداختند ولی در حوزه خواهران پایان نامه های آماده که جزو برنامه رسمی حوزه است وجود داشته است.

مشکلات پژوهشگران در حوزه چیست و برای رفع آن چه پیشنهاداتی دارید

اولا عدم بیان ضرورت پژوهش در حوزه که برای رفع آن می توان کلاس هایی توجیهی در این باب در نظر گرفت.

ثانیا: عدم ایجاد انگیزه برای پژوهش که روش های ایجاد انگیزه مشخص است و نیازی به بیان ندارد. ثالثا نبود کلاس های آموزشی که به سبب عدم وجود چنین کلاسهایی اصلا طلاب با روش تحقیق، روش منبع شناسی، روش نگارش و آشنا نمی شوند. رابعا کمبود امکانات از قبیل وسایل ارتباط جمعی که برای رفع آن لازم است بودجه ای خاص برای این کار از طرف مرکز مربوطه به حوزه های علمیه داده شود.

آیا تحقیقتان شخصی بوده ویا جزء برنامه حوزه؟

حوزه ما هر ساله قبل از شروع سال تحصیلی در ایام ماه مبارک رمضان و در دهه ی آخر آن سفر زیارتی پژوهشی را به مشهد مقدس ترتیب می دهد و در ابتدای سفر استاد بزرگوارمان آقای حمیدیه (حفظه الله) ما را با روش تحقیق آشنا کرده و در ادامه موضوعی خاص را برای ما مشخص کرده و از ما در طی این سفر نتیجه تحقیق را خواستار می شوند. این تحقیق هم نتیجه همین برنامه مدرسه بود.

برنامه های پژوهشی حوزه چقدر در موفقیت شما تاثیرگذار بوده است؟

اگر بتوان گفت در این پژوهش موفقیتی وجود داشت به تحقیق باید گفت که: بخش بسیار زیادی را برنامه های حوزه مؤثر بوده و بخش دیگر را نیز طلاب پایه های بالاتر که در این راه تجربه بیشتری دارند، مؤثر بوده اند. این حرف که این نتیجه را به طور کامل به حوزه ارتباط می دهم به این علت است که: بنده در زمان شروع این پژوهش هیچ چیزی از آن نمی دانستم؛ نه منابع را می شناختم و نه روش نگارش و نه مابقی امور پژوهش را.

مهدی عامری شهرابی
طلبه حوزه علمیه خاتم الاوصیا، (عج)

برخی تصلیها در حوزه مانع پژوهش است.

در ابتدا مختصری خودتان را معرفی کرده و اطلاعاتی را در مورد سابقه پژوهش خود بیان کنید

مهدی عامری طلبه پایه نه حوزه علمیه مجد تهران هستم مقاله شیخ کعبیه بنده در جشنواره جز مقالات برتر شناخته شده است که در آن به بررسی زندگی و نظرات یکی از بزرگان معتزله به نام ابوالقاسم بلخی کعبی پرداخته شده است. راجع به سوال شما باید بگویم با توجه به تعریف و مفهوم صحیح پژوهش نمی توانم خود را یک پژوهشگر بدانم که در مورد سابقه پژوهشم توضیحی بدهم کارهایی که تا کنون انجام داده ام بیشتر در حد یک تحقیق و توصیف یا گزارش بوده است. منتهی از سال ۸۳ در روزنامه ها و نشریات مطالبی می نگارم و از همان سالهای اول طلبگی در حوزه ای بودم که به مسئله تحقیق و نگارش طلاب اهتمام ویژه ای وجود داشت و جناب استاد حمیدیه با برنامه های ویژه ای که تدارک دیده بودند طلاب را برای ورود به عرصه تحقیق و پژوهش آماده می کردند. ما هر ساله در دهه پایانی ماه مبارک رمضان اردوی زیارتی و علمی مشهد مقدس را داشتیم که در این اردو ضمن آموزش روش تحقیق و منبع شناسی طلاب در پایان اردو تحقیقاتی با موضوعات مختلف انجام می دادند و این یک حرکت بسیار عالی ورود میدانی و عملی به وادی تحقیق بود که اثرات مبارک بسیاری داشته است.

آیا تحقیقتان شخصی بوده و یا جزء برنامه حوزه؟ توضیح دهید

همان طور که عرض شد تحت تاثیر برنامه های استاد حمیدیه به تحقیق روی آوردم و مقاله ای که امسال به

جشنواره ارسال شد هم حاصل همان اردوهای مشهد است.

مشکلات پژوهشگران در حوزه چيست و برای رفع آن چه پیشنهاداتی دارید

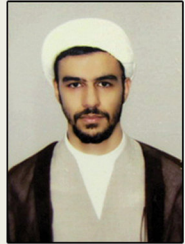
یکی از ابزارهای مهم تحقیق کتاب و کتابخانه است متأسفانه امروز حوزه های ما از این لحاظ غنی و قوی نیستند به خصوص در تهران و این کار را برای طلاب محقق بسیار مشکل کرده است لذا خوب است کتابخانه ای تخصصی مخصوص طلاب راه اندازی شود که مراجعه آن برای طلاب سهل باشد. هم چنین نبود آموزشهای کافی و عدم ایجاد انگیزه از سوی بزرگان حوزه سبب شده مقوله پژوهش مظلوم واقع شود. از سویی باید برخی تسهیلات و جملودها در حوزه کم رنگ شوند چرا که لازمه پژوهش آزاداندیشی است وقتی در قسمتی از حوزه عرفا و فلاسفه تکفیر می شوند این به این معناست اجازه تحقیق در این علوم اساسی را می خواهند سلب کنند. از این رو حوزه های امروز باید با مجامع علمی دنیا آشنا باشند تا در عرصه جنگ نرم بتوانند به وظیفه خطیر خود عمل کنند

چرا برادران حضور کمرنگ تری در پژوهش نسبت به خواهران داشتند؟

یکی از مشکلات حوزه برادران نبود آموزشهای پژوهشی است متأسفانه اغلب و بلکه تمام حوزه های ما از این نقیصه رنج می برند در حالیکه در حوزه خواهران روش تحقیق به عنوان یک واحد درسی ارائه می شود و بر این اساس طلاب موظفند پایان نامه بنویسند. لذا اگر کسی در حوزه برادران کار پژوهشی انجام می دهد به صورت شخصی است و سازمان حوزه در این کار دخالتی ندارد. البته جدای از کمیت بایستی کیفیت پژوهش نیز مد نظر قرار بگیرد.

برنامه های پژوهشی حوزه چقدر در موفقیت شما تاثیرگذار بوده است؟

بسیار اثر گذار است وقتی استادی باشد که به طلبه آموزش و انگیزه بدهد و طلبه حس کند درسهایی که می خواند چه کاربردهای علمی و عملی بسیاری در دنیای امروز دارند بی شک رو به پژوهش میآورد و این امر سبب می شود تحول عظمی در حوزه علوم انسانی رخ دهد که مطالبه مقام معظم رهبری است.

علیرضا محصولی

طلبه پایه ۵ حوزه حضرت عبدالعظیم

باید به پژوهش بها داده شود.

در ابتدا مختصری خودتان را معرفی کرده و اطلاعاتی را در مورد سابقه پژوهش خود بیان کنید

بنده علیرضا محصولی طلبه پایه ۵ حوزه علمیه امام خمینی(ره) تهران هستم. تابستان امسال مشرف به لباس مقدس روحانیت شدم. خدا رو شاکرم که این توفیق رو داشتم که از ابتدای ورودم به حوزه در محضر استاد گرانقدرم حاج آقای صدیقی در حوزه علمیه ایشان بودم.

در مورد کار تحقیقاتی هم باید بگویم در مقطع راهنمایی در مدرسه برای ما کلاس روش تحقیق گذاشتند و باید برای این کلاس یک مقاله حداقل ۳۰ صفحه ای می نوشتیم. من به همراه یکی از هم کلاسی هایم یک مقاله حدوداً ۷۰ صفحه ای با کل فیش های تهیه شده تحویل دادیم. هرچند مقاله الان که نگاه می کنم مقاله خیلی ضعیفی بود اما برای یک دانش آموز دوم راهنمایی بستر مناسبی برای انس گرفتن با فضای تحقیق و پژوهش بود. بعد از آن طبق روال مدرسه در دوم دبیرستان نیز باید یک تحقیق دیگر می نوشتیم. من در آن زمان یک مقاله ۱۵۰ صفحه ای نوشتم. دو سال بعد وارد حوزه علمیه امام خمینی(ره) شدم. پایه یک که بودم از طرف دوستان مدرسه، یک پست الکترونیکی حاوی مقاله ای از آقای ملکیان به دستم رسید. من احساس کردم در این مقاله مواردی هست که با معارف اسلامی آن گونه که ما آموخته ایم، مطابقت نمی کند. بعد از اینکه چندبار آن را مطالعه کردم ایرادات زیادی به نظرم رسید. برای اینکه دوستان سابقم را هم در جریان قرار دهم تحقیق کردم و نقدی بر آن مقاله نوشتم. همان وقت معاونت پژوهش حوزه، حاج آقای دارابی، گفتند که هر طلبه ای باید یک مقاله ارائه دهد. من هم همان تحقیق را ارائه کردم. تا آن زمان فکر می کردم آقای ملکیان یک دانشجوی جوان

است که آقای دارابی مرا خواستند و گفتند تو می دانی آقایان ملکبان یکی از بزرگترین نظریه پردازان فلسفه غرب در ایران است؟ و من تازه فهمیدم که با چه کسی در افتاده بودم! از آن به بعد هم روال حوزه بر این بود که هر طلبه هر سال یک تحقیق ارائه دهد.

آیا تحقیقتان شخصی بوده و یا جزء برنامه حوزه؟

این مقاله «حجیت حکم حاکم در رویت هلال» طبق همان روال حوزه بود. تحقیق سال گذشته ام یک تحقیق اجتماعی در مورد بدحجابی و عوامل آن و راهکارهای آن بود. اما با مشورتی که با حاج آقای دارابی کردم تصمیم گرفتم که یک تحقیق فقهی انجام دهم که بیشتر با درس و بحث هایمان همخوانی داشت.

مشکلات پژوهشگران در حوزه چیست و برای رفع آن چه پیشنهادهای دارید

به نظر من در درجه اول بها دادن به پژوهش در عموم حوزه ها خیلی به چشم نمی آید. مخصوصا با تاکیداتی که هر ساله مقام معظم رهبری نسبت به ورود حوزویان و در دست گرفتن کرسی ها می کنند، پی به اهمیت آن و البته عملی نشدن آن طبق نظر معظم له می بریم. شنیدم که این مضمون تعبیر مقام معظم رهبری است که روزگاری علوم غیر اسلامی پیاده راه می رفت و علوم حوزه سوار بر درشکه بود. الان اما علوم غیر اسلامی با سرعت حرکت می کند و علوم حوزه سوار بر همان درشکه است. در نتیجه بها دادن حوزه ها به پژوهش در ابعاد گسترده آن اولین گام برای هدایت طلاب به سوی این هدف است.

در درجه دوم استفاده از اساتید برجسته برای همه حوزه های علمیه کشور کمرنگ و نا محسوس است. شاید بعضی بگویند که آنقدر استاد نداریم که من قبول ندارم اما به هر حال می توان با جهت دهی مراکز مدیریت حوزه این خلا را پر کرد. برای طلبه اولاً باید کسی باشد که عمق های ناپیدا و لایه های عمیق علم و پژوهش را به او نشان دهد و سطح کار علمی او را مرتباً پخته تر و عمیق تر کند و ثانیاً باید وی و کار علمی او را جهت دهد تا بنا بر نیاز علمی روز قدم بردارد.

چرا برادران حضور کمرنگ تری در پژوهش نسبت به خواهران داشتند؟

من این را از شما می شنوم. اما این لزوماً به این معنا نیست که پژوهش در برادران نسبت به خواهران مهجورتر باشد. شاید برای این جشنواره این طور بوده باشد. اما به هر حال آن چیزی که بنده می بینم در خیلی از حوزه های همین شهر تهران، طلاب زیادی شاید یک مقاله هم ننوخته اند. این بر می گردد همان بحث بها دادن که گفتیم. باید دید از هر مدرسه علمیه چه تعداد اثر و در چه سطحی (البته با توجه به تعداد طلاب هر مدرسه) به جشنواره ارسال شده. کدام مدرسه ها حتی یک اثر هم نفرستاده اند.

برنامه های پژوهشی حوزه چقدر در موفقیت شما تاثیرگذار بوده است؟

البته من که خودم رو موفق نمی دونم اما در مورد حوزه مان شاید پرشورترین مراسمی که هر سال اجرا می شود مراسم ارزیابی پژوهش های طلاب است. شخص حاج آقای صدیقی علاوه بر تمام مشغله های فراوانی که دارند هر ساله در این مراسم شرکت می کنند و حتی به ارائه تحقیقات طلاب در مرحله نهایی که گاه به ۱۵ نفر هم می رسید با دقت و توجه گوش می دادند. برای ایشان فرقی هم نمی کرد که آن طلبه پایه یک باشد یا بالاتر. این نشان می دهد که ایشان چقدر به این مسئله اهمیت می دهند. در ضمن تشویق های بسیار خوبی هم از تحقیقات برتر می شود که بر بالا بردن انگیزه طلاب قطعاً موثر است.

سروش محمد صادق
طلبه پایه ششم حوزه حضرت عبدالعظیم

پژوهش اتاق فکر و برنامه ریزی می خواهد

در ابتدا مختصری خودتان را معرفی کرده و اطلاعاتی را در مورد سابقه پژوهش خود بیان کنید
سروش محمدصادق طلبه پایه ششم حوزه حضرت عبدالعظیم هستم که در جشنواره مقاله ای با موضوع
«بررسی مقامه سمرقندیه از مقامات حریری» شرکت داشتم. در کنار دوره دانشجویی با توجه به ضرورت‌هایی که
مقام معظم رهبری (حفظه الله) در مورد ارائه الگوی اسلامی به جهان و نگرشهای نهضت نرم افزاری و تولید
علم و ضرورت تحول علوم انسانی بر مبنای مکتب قرآن و اهل بیت (علیه السلام) گوشزد فرمودند، همزمان در
حوزه دانشجویی هم مشغول ادامه تحصیل شدم. و سپس وارد حوزه علمیه حضرت عبد العظیم (ع) شده و از
همان ابتدا با برنامه های معاونت پژوهشی مدرسه هماهنگ گردیده و مهارت های پژوهشی را فرا گرفتیم. و اولین
مقاله خود را با راهنمایی اساتید بزرگوار به جشنواره علامه حلی (ره) ارسال نمودم.

آیا تحقیقتان شخصی بوده ویا جزء برنامه حوزه؟

معاونت محترم پژوهش حوزه علمیه حضرت عبد العظیم (ع) در تابستانی که گذشت با توجه به ایجاد دغدغه و
انگیزه و ضرورت‌های فرا روی پژوهش، در مدرسه اقدام به برگزاری کارگاه مهارت‌های پژوهش نمودند و از همان
کلاسها انگیزه حضور در جشنواره شکل گرفت.
سپس با تشکیل جلسات مخصوص پژوهشگران مدرسه راهکارها و ضرورت های حضور در جشنواره بررسی
گردید و استاد راهنمای بسیار قوی که ایشان از پژوهشگران و محققان حوزه می باشند را در اختیار طلاب

پژوهشگر قرار داده و روی موضوع جشنواره بحث و برنامه ریزی صورت گرفت.

مشکلات پژوهشگران در حوزه چیست و برای رفع آن چه پیشنهاداتی دارید؟

بخشی از این مشکلات و موانع را می توان در کافی نبودن اساتید راهنما در حوزه های علمیه، کمبود دسترسی به کتابخانه های تخصصی، نبود اتاق فکر و برنامه ای مدون برای موضوعات ضروری برای پژوهش و... نام برد، که برای حل این موانع و مشکلات راه کارهای خوبی ارائه شده است که انشا الله در مسیر پژوهش به آن اهداف متعالی برسیم.

چرا برادران حضور کمرنگ تری در پژوهش نسبت به خواهران داشتند؟

این امر را می توان به موضوع ارائه پایان نامه برای خواهران در پایان سطوح آموزشی ارتباط داد. که جهت ارائه این پایان نامه هم با مهارت های پژوهشی آشنا می شوند و هم ارائه اثر می کنند. ولی برای حوزه برادران در سطوح، خبری از پایان نامه و بالاخص آموزش مهارت های پژوهشی نمی باشد.

برنامه های پژوهشی حوزه چقدر در موفقیت شما تاثیرگذار بوده است؟

از همان سال اول طلبگی با افراد پژوهشگر و نخبه حوزه در ارتباط بودم. این ارتباط تاثیر زیادی در من گذاشت و از ارائه تجربیات و راهکارهای ایشان بهره های فراوانی بردم. خواندن شرح حال پژوهشگران نیز خالی از فایده نبود. الحمدلله مدیریت محترم حوزه علمیه حضرت عبد العظیم (ع) با دید و حمایت کاملی نسبت به امر پژوهش در حوزه برنامه ریزی می نمایند و می توان به تسهیلاتی که برای پژوهشگران جهت استفاده از امکانات حوزه در نظر گرفته اند اشاره نمود.

امیدوارم که هدف اصلی پژوهش در زمان حکومت اسلامی که رفع نیاز های جهان اسلام و ارائه الگوهای مطابق با مکتب قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) جهت زمینه سازی برای حضور حضرت حجت بن الحسن عسگری (عج) می باشد، تحقق یابد.

مصاحبه با حجت الاسلام و المسلمین عماد

معاون پژوهش مرکز مدیریت حوزه های علمیه سراسر کشور

حجت الاسلام و المسلمین عماد در ابتدا ضمن تقدیر و مثبت ارزیابی نمودن فعالیت های معاونت پژوهش استان تهران در خصوص

نحوه برگزاری جشنواره استانی علامه حلی (ره) و احیا و ساماندهی امر پژوهش در مدارس علمیه تهران اظهار داشت: امیدواریم فعالیت های این معاونت در خصوص اجرا و تسریع روند رو به رشد تحقیق و پژوهش در مدارس علمیه به ثمر نشیند.

ایشان با تاکید بر اهمیت پژوهش در تمامی علوم انسانی و اسلامی تصریح کرد: بازنگری و ارزیابی ظرفیت های علمی و پژوهشی لازمه دستیابی به اهداف مهم حوزه در راستای گسترش پژوهش و تحقیق می باشد که سالانه اعتبارهای مهمی در این زمینه به انجمن های علمی حوزه و مراکز علمی حوزه و دانشگاه اختصاص می یابد که با کاربردی نمودن پژوهش های انجام شده می توان به موفقیت های بزرگی دست یافت.

نیازسنجی و مدیریت مهم ترین عامل در هدفمندسازی پژوهش ها و تحقیق های دینی و علمی می باشد که با توجه به تاکیدات مقام معظم رهبری درباره ارتقای ساختارهای پژوهشی و دستیابی به توسعه این امر باید در الویت نهادها و حوزه ها قرار گیرد. تدوین نقشه جامع راه تولید دانش دینی، برگزاری همایش کتاب سال حوزه، حمایت از پژوهشگران، برگزاری جشنواره علامه حلی، شناسایی و ساماندهی واحدها و مراکز پژوهشی ساماندهی محصولات پژوهشی اعم از کتاب، پایان نامه، مقالات، کرسی های نظریه پردازی، نشریات علمی، طرح ها و مطالعات راهبردی پژوهش و توسعه و غنی سازی کتابخانه های مدارس و حوزه های علمیه از عمده ترین فعالیت های معاونت پژوهش محسوب می شود.

وی عملکرد انجمن ها را در سال ۸۸ مثبت ارزیابی و تصریح کرد: نشر یک هزار و صد کتاب در موضوعات دینی، ۲ هزار و ۵۰۰ مقاله، ۴۷ فعالیت علمی، ۸۰۰ نشست علمی، ارایه صدها پایان نامه با موضوعات دینی و اسلامی در سطوح بالای علمی از مهم ترین دستاوردهای انجمن ها محسوب می شود و همچنین تاکنون ۱۵۰ چهره فعال در زمینه فقه شناسایی شده اند که باید در پژوهش ها مورد توجه بیشتری قرار گیرند.

وی با بیان فعالیت ۲۶ معاونت پژوهشی در سراسر کشور خاطرنشان کرد: هفته پژوهش در سال جاری ویژگی خاصی را به همراه داشت و آن بهره گیری از ابعاد گسترده سفر مقام معظم رهبری به قم می باشد که مجموعه رهنمودهای ایشان به صورت کلان مورد ارزیابی کارگروه های پژوهشی و علمی قرار گرفت و نیازسنجی ها طبق گفته های ارزشمند ایشان مورد بازنگری قرار گرفت.

مصاحبه با حجت الاسلام والمسلمین مجتبی گودرزی

دبیر سومین جشنواره سراسری علامه حلی (ره)

حجت الاسلام والمسلمین «مجتبی گودرزی» در دیدار با مسئولان و طلاب مدارس علمیه استان تهران اظهار داشت: تحقیق، مشاوره و پژوهش در آثار علمای گذشته از جمله علامه حلی و مجلسی (ره) کاملاً مشهود است و وظیفه علمی ما در این عصر، روش‌مندی، استانداردسازی و قالب‌بندی نمودن آن می‌باشد.

وی گفت: بر خلاف تصور غلطی که پژوهش را امری جدا از آموزش می‌داند، بخش عمده آموزش را پژوهش تشکیل می‌دهد و تفکیک این دو مقوله اشتباه است.

حجت الاسلام گودرزی افزود: بدیهی است که آموزش مقدمه پژوهش است، اما این بدان معنا نیست که طلبه پس از گذراندن ۱۰ سال تحصیلی برای اولین بار وارد عرصه تحقیق و پژوهش شود در حالی که طلاب می‌توانند از اولین سال تحصیلی برای یافتن پاسخ سوالات مرتبط با دروس تحصیلی خود به تحقیق و پژوهش روی آورند.

دبیر جشنواره علامه حلی (ره) در ادامه افزود: یافته‌ها و ارزش‌های علمی که امروز موجب افتخار حوزه است، محصول مدیون پژوهش‌های علمای سلف است.

وی با اشاره به ارزشمند بودن کار پژوهشی و شرکت در اینگونه جشنواره‌ها برای طلاب جوان، خاطرنشان کرد: ما از طلاب جوان انتظار تولید علم و نوآوری خاصی نداریم، بلکه می‌خواهیم طلبه جوان دست به قلم باشد و با نوشتن عجین شده و گام‌های اولیه را برای رشد و تعالی در عرصه رقابت پژوهشی بردارد.

حجت الاسلام گودرزی در پایان با تأکید بر لزوم احیای هر چه بیشتر امر پژوهش در مدارس علمیه اظهار داشت: پژوهش محور اصلی و سازنده فضای حوزه می‌باشد و ضمن ایجاد بستر مناسب جهت پیشرفت علمی، راه‌های آینده را به ما نشان می‌دهد.

علی رضا کلانی

معاون پژوهش مدرسه علمیه امام صادق (ع) دماوند

- ۱- وجود مدیری دلسوز با دغدغه رسیدگی و ارتقاء سطح علمی پژوهشی طلاب.
 - ۲- استمرار ۳ سال کار پژوهی در قالب مجله مرآت که در سال ۸۸ حائز رتبه در کشور شد.
 - ۳- اعتماد به نفس طلاب جهت ارائه کارهای پژوهشی. حوزه علمیه امام صادق (ع) دماوند در اولین جشنواره استانی علامه حلی (ره) استان تهران با ارائه ۴۹ اثر پژوهشی در میان مدارس علمیه استان، رتبه نخست را در تعداد آثار ارسالی به دبیرخانه جشنواره کسب کرد.
 - ۴- پژوهش محور بودن برنامه های درسی و آموزشی حوزه.
- در خصوص مساله پژوهش در حوزه های علمیه می توان به چند نکته اشاره داشت:
- الف - عدم وجود جایگاه مشخص برای پژوهش در برنامه های علمی حوزه.
 - ب - کمبود کادر اجرایی آموزش دیده و متبهر به عنوان معاون پژوهش در حوزه های علمیه و عدم وجود تعریف مناسب جایگاه ایشان در ارتباط با مرکز و طلاب محترم.
 - ج - نبود برنامه مدون پژوهشی در مدارس علمیه.
 - د - لزوم ترسیم چشم انداز علمی مناسب، جهت ارتقاء علمی - پژوهشی و دوری از روزمرگی با عنایت به بخش علمی، فرهنگی چشم انداز ۱۴۰۴ ایران اسلامی.
 - متناسب با چشم انداز ۱۴۰۴، حوزه علمیه امام صادق (ع) دماوند می تواند به عنوان مهمترین و بزرگترین حوزه علمیه شرق تهران مطرح گردد.
 - ه - برنامه های علمی همانند جشنواره علامه حلی از بهترین مشوق های طلاب در بارورسازی استعداد های پژوهشی محسوب می گردد.
 - و - بهره گیری از ارزیاب های خبره در قسمت بررسی و داوری آثار پژوهشی طلاب و استفاده از شیوه های صحیح بررسی آثار تحقیقی و اعلام نقاط قوت و ضعف آثار به طلاب محترم.

ز - ایجاد بانک مقالات پژوهشی از آثار رسیده به جشنواره ها و ایجاد سایت اینترنتی مخصوص جشنواره و برنامه های پژوهشی .

ح - مدنظر قرار دادن سطح تحصیلات کلاسیک طلاب در داوری آثار پژوهشی .
ط - برنامه ریزی جهت استمرار ارتباط طلاب پژوهشگر با معاونت پژوهش مرکز و بدنه حوزه علمیه .

در پایان لازم می دانم از زحمات بی دریغ و تلاش های خالصانه و روحیه جهادی دوست و برادر بزرگوارم جناب حجت الاسلام و المسلمین سماوات (زید عزه) تشکر و قدردانی نمایم . چرا که با زحمات طاقت فرسای ایشان ساختارهای پژوهشی در مدارس علمیه استان در حال شکل گرفتن بوده و امید است با ادامه کار ایشان در معاونت پژوهش ، شاهد موفقیت های بیشتری باشیم . انشاء الله

مصاحبه با حجت الاسلام و المسلمین جعفر سماوات معاونت پژوهش مرکز مدیریت حوزه های علمیه استان تهران

معاون پژوهش حوزه علمیه تهران با اشاره به شیوه آموزش در گذشته گفت: علمای سلف در طول روز با گرفتن دو درس از اساتید، به کتب و آثار دیگر علما مراجعه نموده و ضمن آشنایی با نظرات، آرا و عقاید آنان نسبت به مطلب اشرافیت پیدا می کردند.

حجت الاسلام جعفر سماوات خاطرنشان کرد: تفاوت یک دانشمند معمولی با یک عالم محقق در این است که دانشمند معمولی همچون کتابخانه ای مملو از کتاب است، اما راكد و بی ثمر، در صورتیکه یک دانشمند محقق اطلاعات خود را بصورت موضوعی و تخصصی دسته بندی نموده، و ثمره جهد و ممارستش، پاسخگوی شبهات و دیدگاههای خصمانه دشمن، در عرصه های گوناگون می باشد.

معاون پژوهش حوزه علمیه تهران افزود: علمای سلف با تجزیه و تحلیل در یک موضوع علمی به نتیجه مطلوب می رسیدند و حاصل آن کتب و آثار ارزنده ای است که امروز بعنوان منابع نفیس شیعه استفاده می شود.

حجت الاسلام جعفر سماوات اظهار داشت: امروز طلاب جوان ما اطلاع کافی از مسایل مربوط به نگارش و ادبیات فارسی را ندارند، در حالی که یک طلبه جوان باید در گام نخست ضمن اشرافیت بر ادبیات فارسی، نسبت به اصول نگارش، جستجو، فیش برداری، دسته بندی مطالب و فن مقاله نویسی اطلاعات کافی را داشته باشند و با انجام تحقیقات مقدماتی و ترویجی، خود را برای انجام پژوهشهای اصولی و تولید علم آماده نمایند.

وی با بیان اینکه هنوز جایگاه پژوهش در حوزه های علمیه نهادینه نشده است، خواستار توجه بیشتر مسئولان و مدیران حوزه ها و مدارس علمیه نسبت به این امر مهم شد.

حجت الاسلام سماوات گفت: عده ای، پژوهش را برهم زننده نظم ومخل نظام آموزشی می دانند؛ در حالی که پژوهش و آموزش مکمل یکدیگرند و به همان میزانی که حوزه ها به مسئله آموزش اهمیت می دهند باید به نیز پژوهش توجه و عنایت داشته باشند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اهمیت اطلاع رسانی در عصر اینترنت گفت: معاونت پژوهش بعنوان اولین

مجموعه پژوهشی است که در مدت کوتاهی پس از استقرار مرکز مدیریت در تهران با همکاری معاون پژوهشی حوزه های علمیه کشور اقدام به راه اندازی سایت پژوهشی در جهت اطلاع رسانی و سهولت برقراری ارتباط با طلاب نموده است. حجت الاسلام سماوات افزود: طلاب به راحتی می توانند با مراجعه به این سایت، از آخرین اطلاعات و اخبار در خصوص برنامه ها و فعالیتهای این معاونت آگاهی یابند.

وی در ادامه با بیان برخی خدمات معاونت پژوهش به مدارس علمیه، عنوان نمود: تاکنون با تلاش و پیگیری های این معاونت توانسته ایم کتابخانه های مدارس علمیه استان تهران را در دو نوبت تجهیز کرده و به لحاظ امکانات سخت افزاری و نرم افزاری تعدادی از مدارس را حمایت کنیم .

وی ارائه خدمات نرم افزاری، کتب دوره ای در قالب سی دی و برگزاری کارگاههای پژوهشی زیر نظر اساتید مجرب را از دیگر برنامه های اجرایی این معاونت عنوان کرد.

مصاحبه با سرکار خانم ازقندی

معاون محتوایی منطقه یک حوزه های علمیه خواهران
استان تهران

خانم ازقندی با اشاره به جایگاه ویژه پژوهش در عرصه دین بر ضرورت احیای این مهم در حوزه های علمیه تاکید کرد و گفت: همانگونه که مقام معظم رهبری اطلاع و آگاهی از حقایق و معارف علمی جهان را برای طلاب الزامی دانسته اند، حوزه های علمیه باید با الگو قرار دادن این پیام ارزشمند و تکلیف آور، در این عرصه تلاش نموده و با ارائه آثار پژوهشی در موضوعات خاصی که کمتر مورد توجه قرار گرفته، زمینه را جهت پیشرفت علمی و پاسخگویی به شبهات هموار نمایند.

وی پژوهش را بستری مناسب و پایه اصلی رشد علمی و فکری حوزه های علمیه دانست و افزود: نقش ویژه و چند بُعدی طلاب در عرصه های مختلف مذهبی، فرهنگی و سیاسی جامعه امروز ایجاب می کند تا حوزه های علمیه در راستای پیشرفت مبانی علمی و تاثیر مثبت در جامعه نسبت به مجاهدت علمی و پژوهشی کوشا باشند.

معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران تهران همچنین در رابطه با اقدامات صورت گرفته در بخش پژوهشی واحد خواهران گفت: معاونت پژوهش استان تهران با توجه به میزان امکاناتی که در اختیار داشته، از بدو تاسیس تاکنون ضمن برقراری ارتباط مستمر با دیگر واحد های پژوهشی، اقدامات سازنده ای را جهت ترویج ضرورت امر پژوهش، ساماندهی و انسجام معاونت های پژوهشی ۵۳ حوزه علمیه تحت پوشش انجام داده است.

ازقندی با اشاره به اینکه معاونین پژوهش مدارس علمیه رکن اساسی رشد پژوهش در حوزه های علمیه محسوب می شوند ابراز داشت: طبعاً پیشرفت و ارتقا، معاونین پژوهش موجب رشد و بالندگی حوزه های علمیه می باشد، لذا معاونت پژوهش استان جهت پیشرفت فنی معاونین مربوطه در چند مرحله مجزا اقدام به راه اندازی کارگاه های آموزشی با محوریت روش نویسندگی نموده و در بخش رشد علمی نیز، معاونین پژوهشی را ملزم به ارائه سالانه حداقل یک مقاله علمی با موضوعات تخصصی نموده است.

این استاد حوزه علمیه خواهران استان تهران در خاتمه از فراخوان پژوهشی، سالانه مرکز مدیریت واحد خواهران به تناسبات نامگذاری از سوی رهبر معظم انقلاب، به عنوان حرکتی اثر بخش و هدفمند یاد کرد.

ارزیابی تفصیلی آثار پژوهشی جشنواره استانی علامه حلی (ره)

بررسی و ارزیابی آثار پژوهشی طلاب تهرانی در جشنواره علامه حلی با حضور معاونین هشت حوزه علمیه برتر، دبیر علمی جشنواره و معاونت پژوهش استان تهران آغاز شد. معاون پژوهش حوزه علمیه تهران در این خصوص گفت: با تلاش و همکاری معاونت های پژوهشی مدارس علمیه خواهران و برادران در راستای بررسی آثار پژوهشی، کار مرحله اول ارزیابی این مقالات به پایان رسید.

حجت الاسلام جعفر سماوات افزود: کارشناسان ارزیابی در این مرحله از مجموع ۵۴۳ اثر ارسال شده به مرکز، تعداد ۳۲۴ اثر را پس از تحلیل و بررسی اجمالی، به جهت عدم احراز شرایط علمی و فنی از گردونه رقابت علمی این جشنواره خارج نموده و تعداد ۲۱۹ اثر باقیمانده را که در قالب پایان نامه، کتاب و مقاله به رشته تحریر درآمده وارد مرحله ارزیابی تفصیلی نموده اند.

وی با بیان اینکه بخش ارزیابی تفصیلی کار خود را جهت بررسی دقیق ۲۱۹ اثر انتخابی آغاز نموده، افزود: از این تعداد اثر باقیمانده اگر مقاله ای نمره پایین تر از ۷۰ را کسب نماید از دور خارج شده و آثاری که نمره بالاتر از ۷۰ را کسب نمایند جهت رقابت با مقالات منتخب دیگر استانها وارد مرحله نهایی در مرکز (قم) می شوند.

حجت الاسلام سماوات ضمن بیان اینکه اگر اثری نمره ۷۰ را کسب نماید بررسی مجدد بر روی آن صورت می گیرد افزود: امیدواریم با توجه به حجم کار، ارزیابی تفصیلی استان تهران تا تاریخ یازدهم دی ماه پایان یابد.

بسم تعالی

ن وَالْعِلْمِ وَبِالسَّيْطَرُونَ

مکرمه پیرست عازمی علیه السلام تهران
سنت پژوهش

پرو، شکر محترم

مساب (مقاله / پایان نامه / کتاب)

باساس از خداوند متعال و عنایات حضرت ولی عصر (عج) در سال همت منافع و کار منافع

از برای، تلاش صادقانه و اراده ارزشمند جنابعالی در تحسین بشواری علامه علی (ره)

استان تهران و کسب مقام برتر و امتیاز شکر و تقدیر عمل می آید.

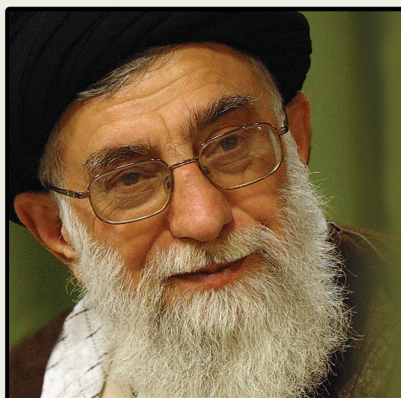
مزید توفیقات شمارا در فضائیه های پژوهشی و اعتلاء معارف دینی از خداوند متعال خواستاریم.

دیر نخستین جشنواره استانی علامه حلی (ره) استان تهران
جعفر مساوات

دیر سومین جشنواره علمی (ره) سراسر کشور
مجیدی کوردی

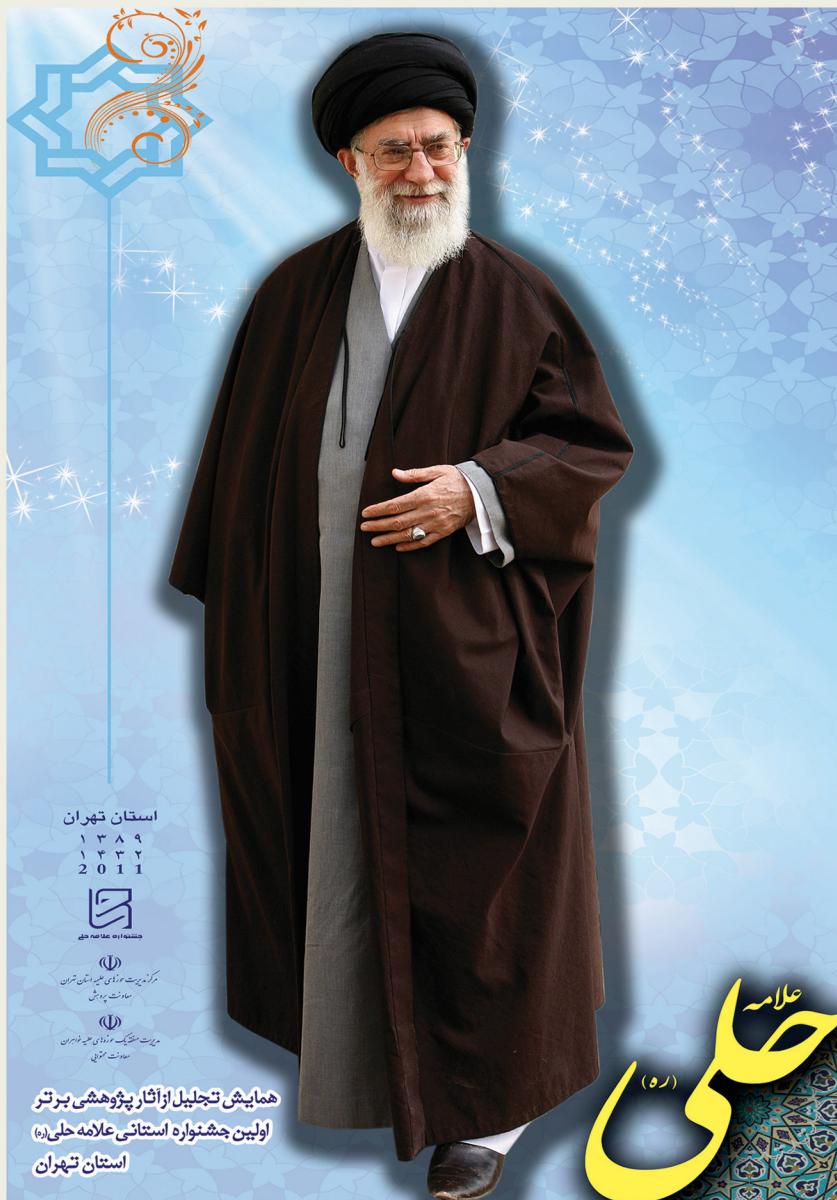
معاونت پژوهشی

بدون تحقیق ، بدون تعمق و
فتح سرزمین های تازه فکری ،
هیچ کاری نمی شود کرد ...

معاونت پژوهشی

مرکز مدیریت حوزه های علمیه / استان تهران

استان تهران

۱۳۸۹
۱۴۳۲
۲۰۱۱

جمهوری اسلامی ایران

مرکز سیاست راهبردی و برنامه‌ریزی
معاونت پژوهش

مرکز سیاست راهبردی و برنامه‌ریزی
معاونت پژوهش

همایش تجلیل از آثار پژوهشی برتر
اولین جشنواره استانی علامه حلی (ره)
استان تهران

علامه
حلی
(ره)